

ÅTVIDABERG

Omkring 650 personer demonstrerade i Åtvid

Årets 1:a maj-demonstration i Åtvidaberg samlade rekordmånga deltagare. Arrangörerna, Åtvidabergs arbetarekommun och LO-sektionen i Åtvid, räknade in omkring 650 personer i demonstrationståget. Så många har vi inte varit sedan någon gång på 50-talet, uppgav arbetarekommunens ordförande Göte Karlsson.

Demonstrationen utgick från Sporthallen, via Östantorpsvägen, Edberga och Söderleden till Folkets hus. I tåget syntes gott om plakater och banderoller. Dock knappast någon med lokal anknytning. I täten gick Åtvidabergs musikkår. Följda av riksdagsman Carl Lidbom, årets talare.

Efter demonstrationen samlades man i Folkets hus. Över 300 personer beräknas där ha lyssnat till Carl Lidbom. Lyssnade och applåderade gjorde man även på Åtvidabergs manskör som under ledning av Nils Ahlin sjöng flera vårsånger.

Teater i Villan. Kulturnämnden och Medborgarskolan i Åtvidaberg står som arrangörer till en teaterkväll i Villan på onsdag. På programmet står två kortare pjäser: Mästerdetektiven Blomkvist av Astrid Lindgren och Björnen av Tjechov. I rollerna återfinns ungdomar från Medborgarskolans teatergrupper. Vidare medverkar elever från kommunala musikskolan.

I Värna kyrka anordnades på söndagen familjegudstjänst som samlade gott om kyrkobesökare. Gudstjänsten leddes av komminister Bo Linnros. Under ledning av Barbro Claesson medverkade Ansgarsjuniorer med bön, textläsning och kollektupptagning. Unge Torbjörn Andersson sjöng solo.

Valborg i Grebo. I Grebo stod kyrkokören för anordnandet av Valborgsmässöfirandet för 50:e året i följd. Våren hälsades välkommen från Klockarberget med sång av kyrkokören. Före landstingsman Linus Johansson höll vårtalet. Kyrkokörens ordförande Allan Roseberg erinrade om den långa och obrutna tradition som Grebo kyrkokör inledde för ett halvsekel sedan. Därpå följde ett sprakande fyrverkeri. Ungdomar ur Grebo scoutkår tågade med facklor ner till Prästgårdsängen där de satte fyr på det stora majbål som Grebo byalag samlat ihop. Där samlades stora åskådarmassor för att höra mera körsång, värma sig vid elden och grilla korv.

Bilbältet blev sannolikt räddningen för den åtvidabergare i 50-årsåldern som på måndagsmorgonen slog runt med sin bil vid Broddebo på riksväg 35. Av okänd anledning kom bilen av vägen, där den törnade emot en bergklack, slog runt och blev stående uppochnar. Fordonet förvandlades till skrot. Föraren klarade sig med lättare skador från olyckan och kunde efter omplåstring lämna hälsovårdscentralen i Åtvidaberg.

Värna kyrkliga syförening har haft årsmöte i Hultsäter. Hela styrelsen med Alva Johansson som ordförande omvaldes. Man beslutade om följande bidrag: Lutherhjälpen 700 kr, svenska kyrkans mission 300 kr, IM 200 kr, Vårdnäs stiftsgård 300 kr, svenska kyrkan i utlandet 300 kr och Stiftets sjömansvård i Norrköping 200 kr.

3/5

4/5

skivnytt

Gershwin spelar rapsodin i stereo — han avled 1937!

George Gershwin, som dog 1937, var inte bara en stor kompositör utan också en skicklig pianist. Det kan man höra på hans inspelning av Rhapsody in blue (CBS Masterworks). Det är en stereo-LP, som gjordes förra året (jo, det är sant) och som utklassar de flesta tidigare Rhapsody-inspelningar.

Här har CBS fått fram en i alla stycken märklig inspelning. Bakom slutprodukten ligger den smått genialiske musikerbetaren Andrew Kazdin och hans kollega Tom Shepard. Man fann förra året en pianorulle med Rhapsody in blue, inspelad av Gershwin — 1925!

En pianorulle består av en bred pappersmassa med massor av små hål. Varje hål motsvarar ett tangentnedslag på den tidens självspelande pianon. Den nu återfunna rullen innehöll också de orkestrala partierna i ursprungsversionen av rapsodin.

Efter ett omfattande forskningsarbete fann Kazdin och Shepard noterna för solostämman. Därpå vidtog det tidsödande arbetet att klistra för alla de hål, som utgjorde orkesterns del.

Nästa steg var att finna ett riktigt bra självspelande piano. Man lyckades finna instrument, en flygel som först expertbehandlades och sedan kördes till en inspelningsstudie, där den gav en perfekt Gershwinkonsert.

Pianostämman lades slutligen på orkesterinspelningen. Även här har Kazdin och Shepard gått mycket pietetsfullt tillväga. Det allra första arrangemanget på Rhapsody in blue skrevs nämligen för jazzband av Ferde Grofé, på 20-talet Paul Whitemans arrangör. Först sedan stycket vunnit popularitet skrevs den mera kända versionen för symfonisk orkester.

Originalsättningen består av tre träblåsare, två trumpeter, två valthorn, två tromboner, tuba, banjo, celesta, piano, åtta stråkar och slagverk. Orkestern på skivan är Columbia Jazz Band och dirigenten heter Michael Tilson Thomas.

Resultatet är fantastiskt. Man sitter mer eller mindre trollbunden från det inledande berömda klarinetsolot tills den 14 minuter långa inspelningen är slut.

Baksidan upptar en mindre märkvärdig tolkning av Gershwins An American in Paris med New York-filharmonikerna.

CHRISTER BERG

Inget övergångsställe i Forsaström. Vägförvaltningen har nu beslutat att lämna Åtvidabergs kommuns begäran om trafiksäkerhetsåtgärder i Forsaström utan bifall. Från Åtvidabergs sida ville man ha trafikmärken eller målat övergångsställe för de barn som bor i Bråstorp och som måste passera länsväg 731 från och till skolan. Men det ville inte vägförvaltningen. Dels är trafikintensiteten för låg, dels gäller det så få barn och dessutom ligger faktiskt skolan vid en annan väg. "I syfte att hos bilisterna upprätthålla respekten för gällande regler för passerandet av markerat övergångsställe är det vidare av stor vikt att antalet övergångsställen begränsas och att sådana därför anordnas enbart på platser där verkligt behov föreligger."

I Broddebo missionshus hälsades våren med en välbegökt värfest. Inledningsvis spelade och sjöng sångare och musikanter från Grebo varpå pastor Ingvar Nyström hälsade välkommen. En hel del sång och musik framfördes, bl a av Wiveka Franzén och Anette Kjellberg, som sjöng duett. Mötestalare var pastor Håkan Karlsson. Kollekten inbringade 146 kr. Vårfirandet fortsatte sedan nere vid sjön med samling kring brasan och ytterligare sång och musik. Vårtalet hölls av Håkan Karlsson. Slutligen avbrändes ett fyrverkeri.

Missionshögtid i Åtvidaberg. Helgelseförbundets församlingar i Åtvidabergs kommun firade på söndagen gemensam högtid i Missionskyrkan i Åtvidaberg. Inledningsanförande hölls av pastor Pär Hugosson, som också framförde församlingens välkomsthälsning. Sångare från Grebo och Bankekind medverkade. Föredrag hölls av missionssekreterare Birger Stenfelt från Kumla, som bl a gav sina intryck från missionsarbete i Korea. Missionsinsamlingen inbringade 1 172 kr.

5/5

Det gamla eleganta spannmålsmagasinet byggdes 1788. Drygt 100 år senare gjordes det om till bibliotek, därefter till Folkets hus och för ett 50-tal år sedan till banklokal. 200-årsjubileet lär dock magasinet få tillbringa som pastorsexpedition

Ett 200-årigt magasin i Åtvid görs om till pastorsexpedition

Gamla hus finns det gott om i Åtvid. I en del fall är de i bedrövligt skick. I andra fall är byggnaderna väl underhållna. Till den senare gruppen hör utan vidare ett prydligt, vitmenat och kubformigt stenhus ett stenkast från Folkets hus. Hittills har byggnaden under sin snart 200-åriga historia haft fyra funktioner. Inom några år ska den tjäna ett femte ändamål.

Byggnaden uppfördes 1788. Byggnadsåret står på fasaden. Liksom initialerna E G A och E H F. Dvs Eric Göran Adelswård och hans hustru Eva Helena Fersen.

Husets ursprungliga ändamål var att tjäna som spannmålsmagasin. Sannolikt ett av de elegantare spannmålsmagasin som uppförts. Här fick många av baroniets anställda hämta sina löner in natura.

Kring sekelskiftet fick magasinet ett nytt användningsområde. Där man förut fick världslig spis kunde man nu få andlig. Under några års utnyttjades nämligen huset som bibliotek.

Därefter ersattes böckerna med människor och bibliotekets tyst-

nad med sorl och sång från möten och fester. För nu fick det en tid fungera som Folkets hus. Man hade ännu så sent som 1916 planer på en större tillbyggnad med samlingshall och teaterscen. Det gamla magasinet skulle då bara ha blivit en flygel i en större enhet.

Men dessa planer förverkligades aldrig. I stället köptes byggnaden av Föreningsbanken, som där förlade sitt huvudkontor. På sitt sätt kan man säga att cirkeln därmed slutits. För återigen är det många som hämtar sin lön i det fd spannmålsmagasinet. Fast nu inte i råg och ärter.

Så är det i dag. Men vad kommer byggnaden att ha för funktion om ett par år? Då Östgötabanken flyttat in i större och mera centrala lokaler vid Stortorget. För närvarande förs diskussioner med Åtvids pastorat om ett övertagande. Pastoratet är nämligen i skriande behov av större utrymme för pastorsexpeditionen. Planlösningar har tagits fram och pastoratet förhandlar nu om köpesumman.

Allt talar för att magasinet på sin 200-årsdag tjänar som pastors-expedition.

CHRISTER BERG

6/5

Beriktigande. I torsdagens tidning hade det i artikeln om det gamla spannmålsmagasinet i Åtvid inte bara insmugit sig ett litet fel, som man brukar kalla sina egna misstag. Nej, här hade vi lyckats med konsten att få in tre sakfel i en enda mening. Eller kanske drabbats av solsting, som Östgötabankens informationschef Inge Dahlman uttryckte det. Den felaktiga meningen lød: "I stället köptes byggnaden av Föreningsbanken som där förlade sitt huvudkontor." Rätteligen borde det stå: "I stället hyrde Östgötabanken bottenvåningen för sitt avdelningskontor i Åtvidaberg." Informationschefen tillägger att banken till en början hade frälsningsarmén som närmsta granne uppåt och att man köpte lokalerna först 1928 av dåvarande Åtvidabergs industrier. För ordningens skull förmedlas Inge Dahlmans uppgift att Östgötabankens huvudkontor ligger i Linköping. Nu väntar vi på nästa solsting.

Tre skyttar på samma poäng

Åtvids jaktklubb har haft sin årliga jakttskyttävling Dalajakten med 190 deltagare. I toppen var det stenhårt med tre skyttar på samma poäng och en skytt bara en poäng efter. Sammanlagt avlossades ca 4 000 skott. Resultat:

Jaktstig, Jägarklass: 1) Tore Andersson, Ulrika, 124; 2) Roland Johansson, Rimforsa, 124; 3) Staffan Sundberg, Linköping, 124; 4) Inge Andersson, Åtvidaberg, 123; 5) Ragnar Thorell, Stjärnorp, 121; 6) K-G Dahlkvist, Ulrika, 121.

Veteran: 1) Sven Aldén, Torshag, 118; 2) Lennart Andersson, Åtvidaberg, 113; 43) Axel Andersson, Gamleby, 111.

Damer: 1) Ylva Pettersson, Brokind, 53; 2) Ulla Karlsson, Kimstad, 50.

Juniorer: 1) Kenneth Karlsson, Linköping, 106; 2) Håkan Lilja, Ulrika, 103.

Rävbanor: 1:a serie Stig Karlsson, Åtvidaberg, 21; 2:a Lars Nilsson, Södra Kinda, 15; 3:e Conny Bjärestad, Åby, 20; 4:e Kjell Spetz 15; 5:e Tore Andersson och Hans Lilja, Ulrika, 16; 6:e Tore Samuelsson, Nykil, 9.

Harbanor: 1:a serie Jan-Ingemar Axelsson, Åtvidaberg, och Karl-Anne Jansson, Boxholm, 16; 2:a Kenneth Andersson, Åtvidaberg, 25; 3:e Ingvar Larsson, Södra Kinda, 19; 4:e Torbjörn Pettersson, Örtomt, 18; 5:e Arne Sandström, Åtvidaberg, 22; 6:e Jonny Johansson, Åtvidaberg, 23; 7:e Georg Johansson, Norrköping, 25; 8:e Ingvar Stenberg, Åtvidaberg, 18.

4/5

ÅTVIDABERG

Dystert i Åtvid enligt prognoserna

Det går bakåt för Åtvidaberg. I varje fall befolkningsmässigt och sysselsättningsmässigt och om man får tro de prognoser som utarbetats fram till 1985. 1975 uppgick antalet invånare i kommunen till 12 976. Enligt prognosen minskar befolkningen med 447 personer (siffrorna är exakta så det förslår) till år 1985. Antalet kvinnor minskar med 104 och antalet män med 343 och det skulle innebära att det detta prognosens år 1985 skulle finnas 23 fler kvinnor än män.

I prognosen finns det också en tabell på något som kallas näringsgrensaggregat. Här kan man utläsa att antalet sysselsättningsstillfällen i kommunen under tioårsperioden väntas minska med 272 till 4 600. Inom "aggregatet" tillverkningsindustri minskar antalet platser med 260 till 2 200 medan tjänsterna inom den offentliga förvaltningen väntas öka med 325 till 900.

Pendlingen från och till kommunen uppvisar också en negativ trend. 1975 pendlade sammanlagt 358 personer till arbeten inom kommunen medan 828 invånare pendlade till annan kommun. 1985 tror man att 300 åker och jobbar i Åtvid medan 1 020 åtvidabergare åker utombys. Framst då till Linköping.

Slutligen väntar sig prognosmakarna att antalet förvärvsarbetande i kommunen kommer att ligga ungefär still. Minskningen uppgår bara med 22 personer till 5 320. Däremot inträffar förändringar mellan könen. 1975 förvärvsarbetade 3 576 män. Den summan minskar med 207. Antalet förvärvsarbetande kvinnor rycker fram under samma tid med 185.

Nya präster. Som bekant lämnar komminister Thord Thordson och kyrkoadjunkt Stefan Bjarnegård Åtvids pastorat under den närmaste tiden. Stefan Bjarnegård slutar redan vid månadsskiftet maj/juni för att tillträda en komministertjänst i Åby församling utanför Kalmar. Hans efterträdare blir teol kand Göran Dellskog, Vadstena. Denne tillträder tjänsten som pastoratsadjunkt så snart han har prästvigts i början av juni. Till tjänsten som komminister i Björsätters och Grebo församlingar har två sökande anmält sig. De är komminister Per Boo, Norrköping, och kyrkoadjunkt Lars-Erik Hammarström, Gusum. Provpredikan kommer att äga rum under sommaren.

Bostadsbidrag. Under april månad utbetalades 350 654 kr i bostadsbidrag till 1 094 hushåll i Åtvidaberg.

Stiftelsen Åtvidabergshem fortsätter oförtruet sina ansträngningar att hyra ut de lediga lägenheterna i Eksätter. Det senaste slaget i den vägen är en veckolång visning av ombyggda lägenheter. Man har ju under senkvintern och våren byggt om eller håller på att bygga om en rad tomta tvåor. I stället för två tvåor får man ut en trea och en etta eller en fyra och en etta. Nu ska man alltså visa hur ombyggnaden tagit sig uttryck. Två lägenheter har med hjälp av affärsmän på orten inretts och möblerats upp. Besökarna tas emot av fastighetschef Lars Persson, förvaltare Georg Henrikson och fastighetsskötare Ivan Flood. Nu hoppas de att även utsocknes skall hitta till Åtvidaberg. För i annonser går man nu ut med mottot Bo bra i Åtvidaberg.

Fullmäktige-cykling. Om tre veckor är det dags för Fullmäktige-cyklingen igen. Det är Korpens riksomfattande propagandatävling på cykel. Man delar ut massor av cyklar till den kommun som kommer upp i de högsta poängen. För att få högt poängtal är det en grundförutsättning att nästan varenda ledamot av fullmäktige tar sig fram den stipulerade milen. Förra året betalade Åtvid en så blygsam placering bland landets alla kommuner att vi inte ska nämna det här. Men i år ska det bli bättre. Vid kommunfullmäktiges senaste sammanträde uppmanade ordförande Göte Edlund ledamöterna att ställa upp. Jag räknar med att samtliga deltar i cyklingen, sade han. Samtliga som är med i fullmäktige-cyklingen, alltså inte bara de förtroendevalda, utfordras på kommunens bekostnad med saft och bulle.

Vill köpa Schelanderska. Lars Åke Göransson och Jörgen Ragnarsson har i en skrivelse till kommunen förklarat sig intresserade att överta och renovera det sk Schelanderska huset. Detta trots att byggnaden är i mycket dåligt skick. Avsikten är att rusta upp huset till bostad. Schelanderska huset anses vara ett av de äldsta husen i Åtvid. Mittpartiet härrör sannolikt från tidigt 1700-tal. Kommunen köpte marken i slutet av 60-talet för 11 000 kr. Nu föreligger en utredning över området som föreslår att huset rivs och marken säljs eftersom "... byggnaden synes oanvändbar och blivit ett tillhåll med bråk och öldruckning..." Kultur nämnden däremot har motsatt sig rivning och i stället föreslagit att de äldre delarna av huset bibehålls och rustas upp. Frågan om försäljning behandlas av kommunstyrelsen i nästa vecka.

20 från Åtvid till Juntordagen. På söndag arrangerar Linköpings stift den årliga juniordagen. Tävlingarna som bl a omfattar stiftsmästerskap och fotbollsmatcher brukar samla närmare 500 deltagare. Till årets juniordag har ett 20-tal ungdomar från Åtvid anmält sig. Med församlingsassistent Mony Wickström som ledare och tillsammans med supportrarna föräldrarna ställer man upp i de dagslånga tävlingarna i Kolmårdens djurpark. Sällan eller aldrig har Åtvid kommit med så många deltagare.

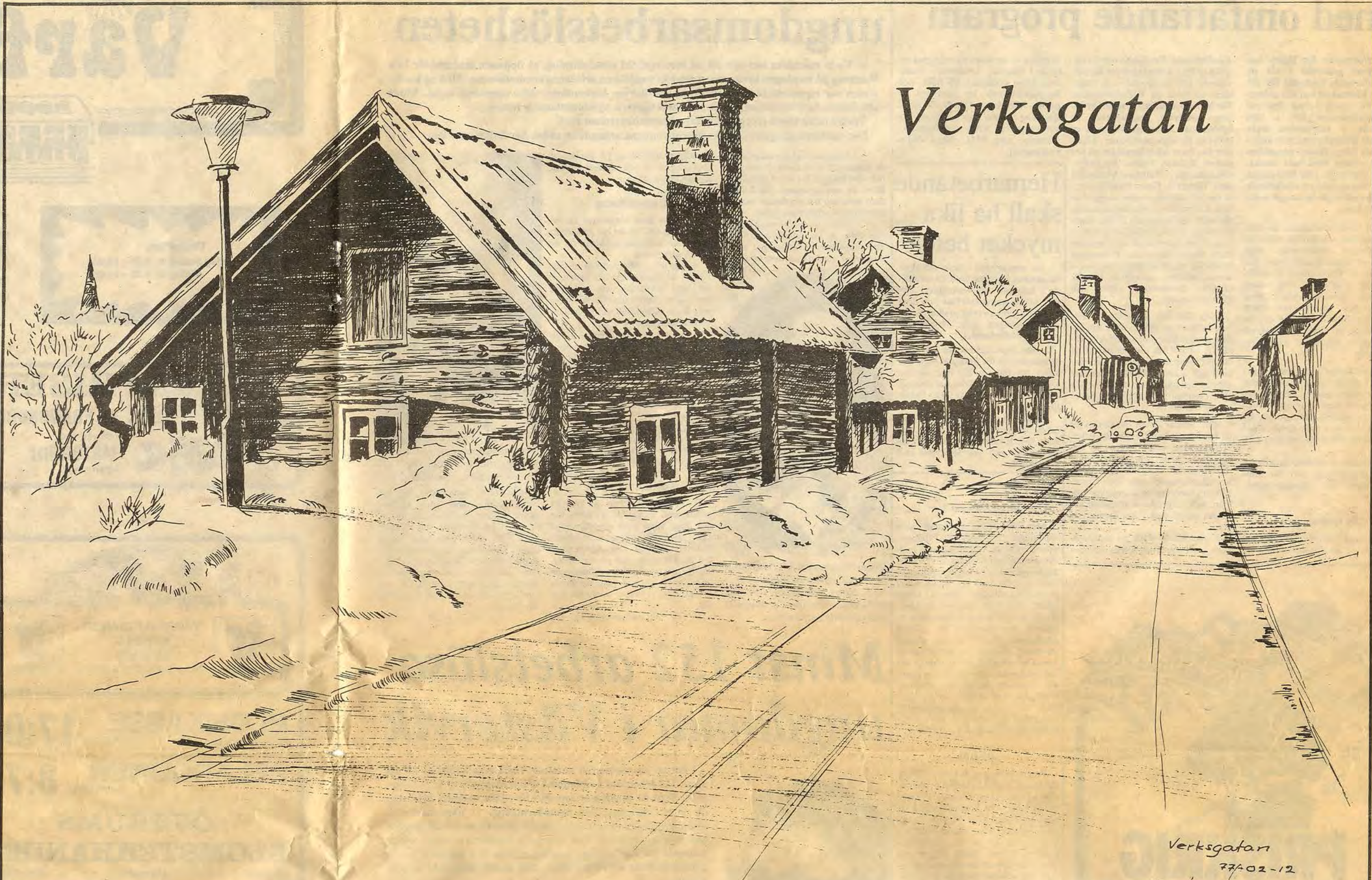
Dubbelt så dyrt. I maj förra året lät Åtvids församling en konsult räkna på kostnaderna för en ny ekonomibyggnad på Nya kyrkogården. Slutsumman för byggentreprenadjobbet beräknades då till 216 000 kr. I dag, ett år senare, visar sig motsvarande summa bli dubbelt så dyr eller 422 000. Hela projektet är numera kostnadsberäknat till 680 000. Det skall ställas mot de 350 000 kr som finns anslagna. Tillsammans med den nya straffskatten för bl a uppförande av kyrkliga byggnader har Åtvids församling fått problem på halsen. Kyrkofullmäktige måste i all hast extrainkallas och dels besluta om omedelbar byggstart och dels besluta om finansiering av det belopp som fattas.

Milsimmet. Ungefär en på 40 åtvidsbor ägnar åtminstone en del av sin fritid till att simma långa sträckor i simhallens Milsim. Under våren har man nu hållit på i femton veckor och snart är det dags för stor final. Den senaste veckans etappvinnare blev Margit Karlsson, Kerstin Urbäck, Birgitta Bäckström, Majvor Gärde, Christina Gullqvist, Olle Lindström, Roland Larsson och Branu Novakovic.

Minigolf vid Villan. Aktivitetskommittén inom ÅFF begär i en framställning till Åtvidabergs kommun att få hyra annexet vid Villan till olika slag av klubbaktiviteter. Kommittén planerar att i anslutning till klubblokalen anlägga en minigolfbana. Kommunstyrelsen behandlar frågan på måndag.

Hundskolan har börjat. Åtvidabergs hundklubb har nu inlett vårens kurser i Hundskolan. På söndagen var det inskrivning och kursstart för ett 20-tal hundar av alla storlekar och modeller vid klubbstugan i Häckla. Klubbens ordförande Thord Samuelsson hälsade hussar och mattar välkomna och redogjorde för hundklubbens främsta målsättning, nämligen att verka för god hundhållning. Han nämnde också problemet hundbajs och hade en liten uppvisning i konsten att använda plastpåse för att avlägsna högar som hamnat på fel ställe. Sedan en av kursledarna, Ann-Marie Kjellberg, haft en uppvisning i lydnadsdressyr med sin boxertik drack man kaffe och hade presentation.

65
En död pudel hittades i mitten av mars i en snödriva utmed Dalgatan. Hälsovårdsnämnden har låtit undersöka hunden. Man har inte kunnat finna några skador, som visat att hunden dött av yttre våld. På Veterinärmedicinska anstalten i Stockholm anser man att dödsorsaken är chock eller överansträngning. Vem som ägde hunden är okänt eftersom ingen anmält att han saknat sin silverfärgade mellanpudel.

Verksgatan

Den säregna bebyggelsen vid Verksgatan i Åtvidaberg tillhör med stor sannolikhet bruksperiodens äldsta. Atminstone en del av de nio husen kan dateras till 1700-talet. En del av byggnaderna är i mycket dåligt skick. Andra används. Kommunen har beslutat satsa drygt 100.000 kr i år på upprustning och underhåll.

Verksgatan
77-02-12
Oluf Lööf

Ålundamagasinet

Rivningshotet svävar tungt över det 115 år gamla Ålundamagasinet i Årvidaberg. Fastighetskontoret föreslår rivning och i årets budget har de förtroendevalda inte anslagit en enda krona till byggnadens underhåll. Länsantikvarie Sven E Noreen menar att det vore en skandal om magasinet revs.

Villan

Den gamla direktörsbostaden Villan vid Bysjön. Beslutet om köpet av den ca 750 kvm stora byggnaden föregicks av den kanske längsta debatten någonsin i Årvidabergs kommunfullmäktige. Fullmäktigesalen var till bristningsgränsen fylld av besökare. För närvarande används Villan av Liljeholmens dagfolkhögskola och för olika kulturaktiviteter.

Kan Åtvids kulturhus RÄDDAS?

"Då byggnaden synes oanvändbar och blivit ett tillhåll med bråk och öldruckning förutsätter fastighetskontoret att fastigheten avyttras."

"Då Ålundamagasinet inte torde kunna utnyttjas på sådant sätt att det försvarar de stora kostnader som är nödvändiga för att förhindra totalt förfall föreslås att byggnaden rivs."

Citaten är hämtade från kommunala handlingar i Åtvidaberg. De belyser ett av de många problem som uppstår när gamla kulturbyggnader skall bevaras åt eftervärlden. Det ekonomiska. För vem skall betala de ofta lika kostsamma som improduktiva kalasen? Kan det anses vara en kommunal skyldighet?

I Åtvidaberg har sådana frågor aktualiserats vid flera tillfällen under de senaste åren. I den gamla bruksidyllen har nu rätt många kulturbyggnader kommit i kommunens ägo. Byggnader som man av mer eller mindre fri vilja "ärvt." Eller köpt mest för markens skull.

Har man råd?

Hur mycket skall man då satsa på byggnader från 1700- och 1800-talen? Om man överhuvud taget skall satsa något alls. För husen är ju vanligtvis ganska dåligt underhållna. Eller kanske skall frågan ställas så här: hur mycket har man råd att satsa?

Husens vara eller icke vara bestäms således av politikerna. Ofta från fall till fall, påverkade av tillfälliga opinioner och utan övergripande planering. I Åtvidaberg anser man sig först i år ha råd att lägga pengar på en bebyggelseinventering.

Vi skall här redogöra för fyra av de senaste årens kommunala förvärv av kulturobjekt i Åtvidaberg. Beträffande två objekt, den gamla direktörsbostaden Villan och ett tiotal 1700-talshus vid Facit, tycks framtiden vara säkrad. Däremot vilar rivningshotet tungt över det kanske äldsta huset i Åtvid, det Schelanderska, och över Ålundamagasinet.

Villan

1973 beslutade ledningen för Electrolux att sälja den ca 80 år gamla Villan. En byggnad på ca 750 kvm på en stor tomt vid Bysjön. Kommunens kanske allra finaste tomt. Villan är byggd i engelsk stil efter ritningar av I G Clason, en av den tidens främsta arkitekter.

Att sälja Villan visade sig dock svårare än man trott. Dels beroende på att myndigheterna handskas ganska pietetsfullt med sådana här objekt. Dels för att en privatperson måste ha en välfylld plånbok om han vill bo i huset. Men intresse från enskilda lär inte ha saknats.

Den förste seriöse spekulanten ville bygga till ett större annex och använda lokalerna till vårdhem för, som man sade, lättskötta lätt psykiskt sjuka äldre personer. Kommunen såg här en chans till arbetstillfällen, främst för kvinnor, i det då krisdrabbade Åtvidaberg. Kultur-nämnden gick som enda kommunala instans emot projektet som ändå till sist rann ut i sanden.

Ett par år senare ville ett åtvidabergsföretag köpa Villan och uppföra radhus på tomten. Nu hade det emellertid uppstått en opinion för att rädda Villan. En grundlig utredning om användningsområden och kostnader utfördes.

När kommunfullmäktige tog upp ärendet föregicks beslutet om köp av den längsta debatten i församlingens historia. Åhörarbänkarna var fyllda till sista plats i det forum som normalt inte lockar fler åhörare än som kan räknas på ena handens fingrar.

Kan rivas

En passus i beslutet är värd att lägga märke till. Man sade uttryckligen att om man inte kunde finna något lämpligt och ekonomiskt försvarbart användningsområde för Villan så river man hela rasket. Dock ströks bisatsen i kommunstyrelsens förslag som talade om att området skulle användas till bostadsbebyggelse om Villan revs. Köpet av Villan kostade kommunen 150.000 kr plus övertagandet av ett lån på 500.000. För 1976 anslogs 140.000 kr till driften. I år är beloppet sänkt till 100.000.

Än har man inte definitivt beslutat vad byggnaden skall användas till. Men i dag finns det knappast någon som på fullt allvar talar om rivning.

"... ur ekonomisk synpunkt (är det) inte i alla lägen försvarbart att bevara en byggnad enbart för att den är gammal."

"Det är alltså ganska klart att om kommunen agerar som nämnts ovan (dvs inte köper Villan) åläggs ägaren en ur sin synpunkt tämligen orimlig skyldighet att bekosta drift och bevara byggnader och park."

Intresset för Villan är stort bland Åtvidabergarna. Varje evenemang lockar stora skaror av besökare. Dessutom utnyttjas ett stort antal rum av Liljeholmens dagfolkhögskola och Fritidsskolan. Villan har fått liv. Och det är inte bara konstgjord andning.

Verksgatan

Den säregna bebyggelsen utmed Verksgatan vid Facit tillhör med stor sannolikhet bruksperiodens äldsta. Åtminstone en del av de nio husen kan dateras från 1700-talet. Byggnaderna som tillhört Facit, överläts för ett par år sedan för en spottstyver till kommunen. Tre av husen är i mycket dåligt skick. De övriga används av mindre firmor för bl a foto och reklam. Här är kommunens avsikt klar. Den inslagna vägen skall fullföljas med upprustning och uthyrning.

Projektet kommer att kosta pengar. Under en treårsperiod behövs 400.000 kr, menade fastighetskontoret. För 1977 anslogs 105.000 kr att främst användas på de hus som nu nyttjas. För övrigt beslutade man att utsträcka upprustningsperioden. Med andra ord: kommunen satsar ändå på att ge Åtvidabergs äldsta bruksbebyggelse nytt liv.

Äldsta huset i Åtvid?

Inte långt från Folkets hus ligger det s k Schelanderska huset. Det är en förfallen byggnad i ett känsligt och byggnadshistoriskt intressant område. Huset betraktas som ett av de äldsta husen i Åtvid med anor från tidigt 1700-tal.

I slutet av 60-talet köpte kommunen byggnaden av Facit för 11.000 kr. Främst var man intresserad av marken. Något underhåll av huset har det inte varit tal om. Utan att föregripa några beslut vågar man nog påstå att Schelanderska husets öde är beseglats. Huset är inte upptaget som byggnadsminne och det är inte försvarbart att bevara det bara för att det är gammalt, hävdar kom-

munstyrelsen. Det är den krassa verkligheten. Vad hjälper det att byggnadshistorisk expertis och kulturmämnad ställer upp till försvar för ett gammalt hus?

Ålundamagasinet

Det stora Ålundamagasinet mitt emot Stallet slutligen. Byggt på 1860-talet som magasin för spannmål och husdjursprodukter. Det var här som baroniet Adelswärds anställda hämtade sin lön in natura. Liksom ett stort antal byggnader i Åtvid från den epoken ritades Ålunda av en framstående arkitekt vid namn C E Ferngren. Träkonstruktionen är oerhört gedigen. En person skulle kunna leva gott hela sitt liv bara genom att sälja virket som magasinet är byggt med, har någon sagt.

Byggnaden köptes av kommunen i slutet av 60-talet för ett pris av 125.000 kr. Något underhåll har man inte kostat på sig. Särskilt taket är i dålig kondition. Redan detta skulle vara ett argument för att riva.

Åtvidabergarna funderar över om taket verkligen är så dåligt som görs gällande. Det har i varje fall hållit för åtskilliga ton snömassor som kung Bore i vinter "gamerat" byggnaden med.

Squash-hall?

Gösta Adelswärd, ledamot i kulturmämnden, är en av dem som enbart hävdar att Ålundamagasinet självfallet måste bevaras. Sin vana trogen har han småchockat åtvidabergarna med sitt förslag till användningsområde. Gör om Ålundamagasinet till squash-hall, säger han och visar upp både planritningar och ekonomiska beskrivningar.

Länsantikvarie Sven E Noreen anser en rivning vara skandalös. Huset är ju friskt men taket har missköts av ägaren-kommunen. Kosta på ett första förband och bevara byggnaden från ytterligare förfall

tills man finner den rätta lösningen, menar han.

Politiker och planerare tvär sina händer. Fastighetskontoret föreslår rivning och att man gör park eller parkeringsplatser på området. För att bevara byggnaden behövs ca 250.000 kr bara för provisoriska åtgärder.

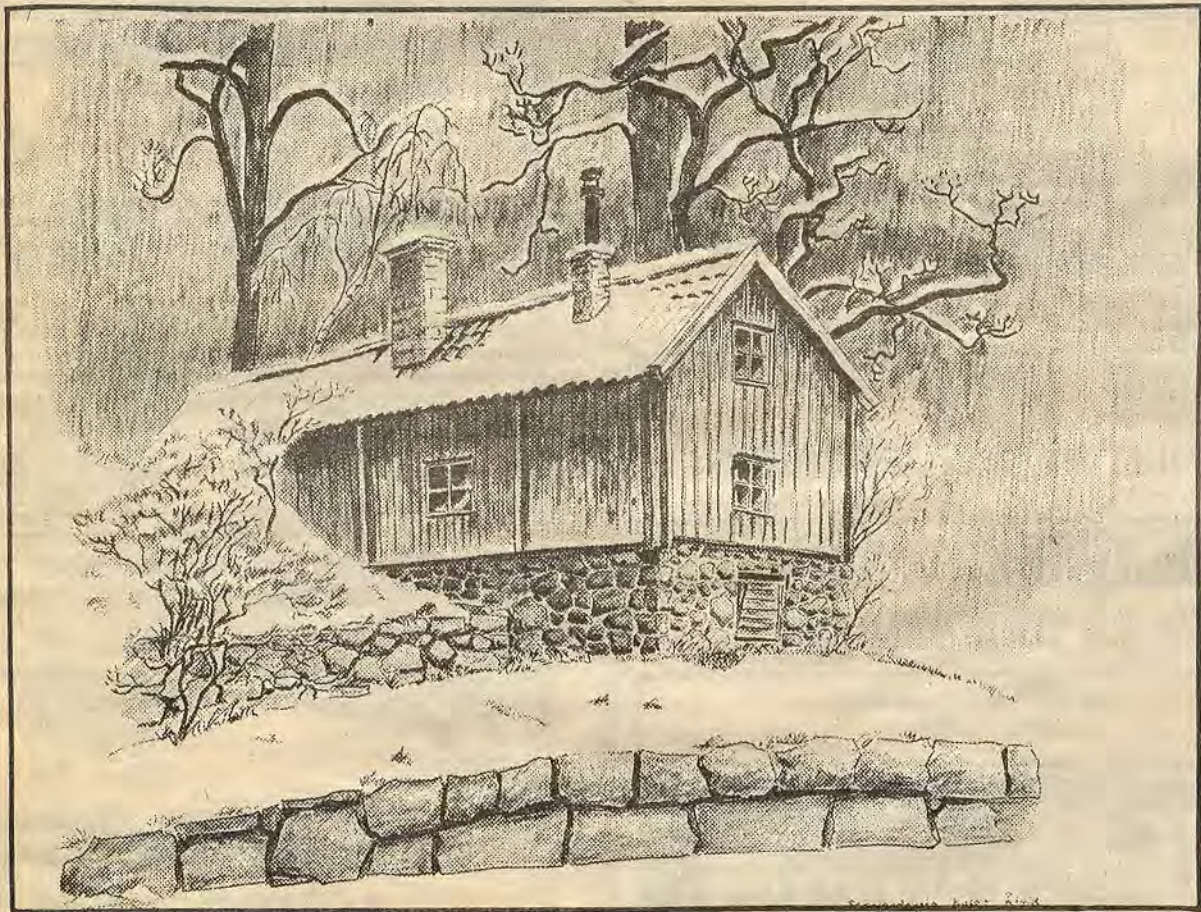
När förslaget till 1977 års budget gjordes upp befanns det att de förtroendevalda inte avsatt en enda krona till Ålundamagasinet underhåll. Kommunstyrelsen beslutade då att ta upp frågan till debatt. Ett halvår senare tillsattes en utredning och förklarade sig villig att invänta en bebyggelseinventering.

Än är tydligen inte sista ordet sagt om Ålundamagasinet.

Sammanfattningsvis kan konstateras att det i Åtvidaberg inte är en självklarhet att gamla byggnader skall tas om hand och bevaras av kommunen. Det finns ett motstånd från dem som håller i penningpungen. Ty även om man kan finna olika bidragsmöjligheter drar gamla hus med sig extra kostnader. Pengar som inte är produktiva.

Utan hänsyn till penningvärdets förändring har de fyra nämnda objekten kostat Åtvidabergs kommun 800.000 kr i inköp. För drift och underhåll har i år avsatts 200.000 kr. Det kan tyckas vara småsummor i en driftsbudget på närmare 80 miljoner. Det är förstas en bedömningsfråga.

För skattebetalarna i Åtvidaberg motsvarar underhållet en kostnad på ungefär 10 öre per intjänad hundralapp.

Det Schelanderska huset betraktas som ett av de äldsta husen i Ätvidaberg. Mittenpartiet anses vara över 200 år gammalt. Huset är klart rivningshotat. Kommunstyrelsen i Ätvid har vid ett tillfälle konstaterat att det ur ekonomisk synpunkt inte är försvarbart att bevara huset bara för att det är gammalt.

6/5

Olof Söderbäck i Åtvidaberg, t v, har fått Svenska naturskyddsföreningens förtjänstplakett i silver. Här ses han under en exkursion med politiker i det känsliga Humpaområdet

Åtvidabergsbo belönas för naturvårdsinsats

Svenska naturskyddsföreningen har beslutat tilldela Olof Söderbäck, Åtvidaberg, föreningens förtjänstplakett i silver för synnerligen värdefulla insatser inom naturvården.

Inom Naturskyddsföreningen finns det bara en utmärkelse av högre valör, Starbäcksmedaljen.

Men det är nog så hårda krav för att få silverplaketten. Man kräver antingen minst 12 års aktivt föreningsarbete och aktiva insatser för att lösa bygdens naturvårdsproblem, eller naturvårdsinsatser av betydelse under minst 20 år, eller enstaka insats av särskilt stor betydelse för landets naturvård eller kontinuerlig upplysningsverksamhet under minst 15 år.

Beträffande Olof Söderbäck är samtliga alternativ tillämpliga. Plaketten skulle ha utdelats i samband med Naturskyddsföreningens årsmöte i början av juni. Men där kan inte Olof Söderbäck delta. För just under den tiden leder han en tvådagarskurs i naturvård. Ett som man antar giltigt skäl.

7/5

Och så till Gullvivorna. Även om den tidigaste noteringen i Östergötland är från den 18 mars (1961 i Slaka) så brukar de normalt inte vara plockfärdiga förrän den 8 maj. Så Doris Malm var ute i ganska god tid när hon på torsdagen visade upp en stor knippe gullvivor på Åtvidabergsredaktionen. Blommorna hade hon hittat i Sunnebo.

Klass 7 F vid Alléskolan i Åtvidaberg var på onsdagen ute på en kortare exkursion i det fagra området vid Templet, Adelsnäs och Bysjön. Med sin lärare Olof

Söderbäck skulle de titta lite närmare på vad som rörde sig i naturen. Vid hemkomsten kunde de berätta om

att de hört årets första näktergal,

att de hört årets första grön-sångare,

att de sett en svart huggorm och

att magistern blev biten av en mygga.

ÅTVIDABERG

25-procentig ökning av SKS-cirklar

Återigen kan SKS i Åtvidaberg notera ett framgångsrikt studie-cirklar. Det konstaterade studieinstruktör Margaretha Kindsjö då hon vid cirkelavslutningen på måndagskvällen kunde hälsa omkring 150 cirkeldeltagare, ledare och andra intresserade välkomna. Under det studieår som gått har man kört i gång 130 cirklar med tillsammans 1 362 deltagare. Det är en 25-procentig ökning jämfört med året innan. Det betyder dessutom, åtminstone statistiskt, att mer än var tionde åtvidabergare går i en SKS-cirkel.

De 130 cirklarna är fördelade på ett 40-tal ämnen med lika många ledare. Den dominerande gruppen är cirklar inom konsthantverk som t ex vävning, textillsöjd, porlinsmålning och knypling. Men man har även haft grupper i gång i körsång, svenska, bibelkunskap och nya gudstjänstordningen. Bland de mera udda kan nämnas musiklyssning med Ingemar Ericsson, linodling och världens värsta problem.

Under kursavslutningen presenterades en rad olika alster som förfärdigats av kursdeltagare. Vidare demonstrerades folkdräkter, bandvävning och hur man arbetar med slända och spinnrock. För den musikaliska underhållningen på kvällen svarade Ingemar Ericsson, Jeanette Adelswärd, Agneta Ekström och en gitarrgrupp under ledning av Evald Medling.

Åtvidabergshem ökar grundfonden. Stiftelsen Åtvidabergshems grundfond måste uppgå till lägst 1 proc av förvaltad fastighetskapital. Enligt bokslutet för 1976 skulle alltså grundfonden uppgå till 927 000 kr men är i verkligheten 880 000. Stiftelsen har därför begärt att kommunen tillför grundfonden 50 000 kr. Kommunstyrelsen har tillstyrkt att kommunen tecknar ett skuldebrev på det begärda beloppet.

Problemlokaler för handikappade. Handikapprådet har efter framställning från DHR i Åtvidaberg begärt att en utredning görs om vissa lokalers tillgänglighet för rörelsehindrade. Man menar att det är svårt för fysiskt handikappade personer att ta sig in i många kommunägda och offentliga lokaler. Kommunstyrelsen behandlade ärendet på måndagen och nöjde sig med att överlämna skrivelsen som en påminnelse till AB Åtvidabergs brukshotell och fastighetskontoret.

AFF till Villan. Aktivitetskommittén har begärt hos kommunen att få hyra annexet vid Villan som klubblokal. Man har också planer på att anlägga en minigolfbana i området. Kommunstyrelsen har beslutat hyra ut annexet på korttidskontrakt till föreningen. Ett avtal skall upprättas och godkännas av kommunstyrelsen. Man poängterar också att man i och med det här beslutet inte tagit ställning till en minigolfbanan vid Villan.

Kommunala bostäder säljs. Kommunstyrelsen har beslutat sälja del av fastigheten Tingetorp 14:3 i Falerum till Stig Hultenius för 160 000 kr. Det ursprungligen begärda priset var 175 000 kr men den summan har man jämkat på eftersom byggnaden är i behov av betydande reparationer.

Åtvidabergshems ekonomi utreds vidare. Kommunen gav förra året stiftelsen Åtvidabergshem 10 000 kr i anslag för att verkställa en utredning om stiftelsens ekonomi. Nu har kommunstyrelsen på begäran tillstyrkt att ytterligare 10 000 kr anslås för mer utredningsarbete så att ett slutligt förslag sedan skall kunna läggas fram.

Mer utredningspengar. Förra året fick skolstyrelsen 10 000 kr för att utreda tillbyggnaden av Alléskolan. Nu har skolstyrelsen begärt ytterligare 15 000 kr. Det har också kommunstyrelsen tillstyrkt.

Belönas. Kommunstyrelsen har beslutat ge vårdbiträdena Ing-Britt Svensson och Rosi Andersson 200 kr som belöning för ett förslag om bättre duschmöjligheter för pensionärerna på Östergården. Företagsnämnden hade tillstyrkt belöning medan socialchefen uttalat tveksamhet.

Familjedaghemspplatserna. Kommunfullmäktige har beslutat utöka antalet platser i familjedaghem med åtta. Den ökningen skulle inte ha gjorts förrän nästa år därför behöver sociala centralnämnden tilläggsanslag. Man har räknat ut att bruttokostnadsökningen uppgår till 180 000 kr. Kommunens kostnad belöper sig till beräknade 80 000 kr. Kommunstyrelsen föreslår nu att den summan beviljas i tilläggsanslag.

Tomtförsäljningar. Kommunstyrelsen har beslutat sälja fastigheten Mellanspetten 11 i Fiskarhagen till Bror Nilsson och Britt Larsson för 32 100 kr och fastigheten Mårsång 1:64 i Grebo till Leif Johansson och Ann-Katrin Svensson för 30 500 kr.

Schelanderska huset. Kommunstyrelsen behandlade på måndagen en förfrågan från två personer om övertagande och renovering av det Schelanderska huset. Man har nu gett fastighetskontoret i uppdrag att överlägga med de båda och även med den person som äger grannfastigheten och också är intresserad av ett övertagande.

Smått och gott

Fotbollens dag i Åtvid

På söndag är det Fotbollens dag i Åtvidaberg. Det betyder att det dagen lång kommer att spelas fotboll på Kopparvalen. Både A- och B-planerna måste tas i bruk för att klara av det närmare 20 matcher stora programmet. För bollsparkandet svarar i huvudsak pojkar och flickor i åldern 9-18 år. Fotbollens dag kulminerar så med A-lagets hemmamatch mot Råå från Hälsingborg. Redan på lördagen tjuvstartar evenemanget. Fast då sker aktiviteterna på Stortorget och gågatorna i Åtvidabergs centrum. De lördags-handlande åtvidabergarna kommer också att få rikliga tillfällen att se ungdomsfotbollen i Åtvid ett ekonomiskt handtag på olika sätt.

Borgen för hyresförlustlån. Åtvidabergs kommun har föut i år beslutat teckna borgen för hyresförlustlån på 630 000 kr åt stiftelsen Åtvidabergshem. Nu har man emellertid funnit att stiftelsen är berättigad till ett lån på 659 000 kr. Stiftelsen vill att kommunen ändrar sig och tecknar borgen på det högre beloppet. Vilket nu också tillstyrkts av kommunstyrelsen.

Bostadsbidrag till yngre. Kommunstyrelsen har nu beslutat tillstyrka ett förslag från kanslist Lars Bergström att det ges möjlighet att i undantagsfall ge personer under 18 år bostadsbidrag. Enligt de nuvarande reglerna går det inte. För Åtvidabergs vidkommande skulle merkostnaden per år uppgå till mellan 5 000 och 10 000 kr. Kommunstyrelsen fattade sitt beslut sedan man hört med Kommunförbundet. Där anser man att kommunerna kan besluta om detta stöd när synnerliga skäl föreligger. Kommunstyrelsen säger i sin tillstyrkan att beslut skall fattas i varje särskilt fall. Nyordningen gäller från halvårsskiftet.

Björstätter. Filadelfigruppen i Björstätter vill ha en lämplig tomt i det centrala Björstätter. Man har tänkt sig att där uppföra en samlingslokal för 75-100 personer. Kommunstyrelsen har remitterat ärendet till byggnadsnämnden.

Förtursärenden. Kommunstyrelsen hade på måndagen att behandla två önskemål om förtur i den kommunala tomtkön. En familj med tre barn och dagbarn fick avslag medan ingenjör Erland Kvist i AB Livi Pneumatic i Grebo fick förtur i Grebo.

12/5

ÅTVIDABERG

Pensionärsrådet har haft sitt första möte

Pensionärsrådet i Åtvidaberg har haft sitt första sammanträde för året. Förhandlingarna leddes av ordförande Arne Johansson. Till vice ordf utsågs Einar Ahlström från Åtvidabergs pensionärsförening. I rådet ingår vidare från kommunen Göran Pettersson, Brita Petersson, Berth Törn-gren och Arnold Franzén. Vidare ingår representanter från pensionärsföreningarna i Åtvidaberg, Grebo, Björsäter och Hannäs.

Man behandlade bl a en framställning från Björsäters pensionärsförening som begärde att nya pensionärshem skall byggas i Björsäter. Information lämnades om att det pågår en utredning om s k servicehus för pensionärer i kommunen. En utredning som väntas bli klar till hösten. Rådet beslutade översända skrivelsen till sociala centralnämnden.

Från Åtvidabergsföreningen förelåg önskemål om fler s k ljugarbänkar i samhället. Rådet beslutade nu uppmana samtliga pensionärsföreningar att titta på var soffor skulle kunna placeras och sedan komma in med förslag.

Från Åtvidaberg förelåg också krav på att trafikljus installeras i det s k Smyrnakorset. Vidare klagade man på den tilltagande cykel- och mopedåkningen på gångbanorna i samhället. Pensionärsrådet beslutade vända sig till trafiksäkerhetskommittén med skrivelsen.

Vidare beslutade rådet att gå ut med ytterligare information om möjligheterna till bostadstillägg för pensionärer. Det är fortfarande många pensionärer som inte känner till vilka rättigheter de har. Slutligen informerades ledamöterna om den kommunal-ekonomiska långtidsplaneringen och om lokalbehovsutredningskommitténs arbete.

Avstår från förköpsrätten. Kommunstyrelsen har beslutat avstå från kommunens förköpsrätt till följande fastigheter: Hästen 13 (Östantorpsvägen) med en areal av 1 332 kvm och pris på 185 000 kr, Jägaren 1 (vid Kaplansgården) med en areal av 1 700 kvm och ett pris på 250 000 kr och slutligen Rumhult 1:21 där en avstyckad tomt på 1 645 kvm kostar 5 000 kr.

Klädinsamling. Snart är det åter dags för Röda korsets årliga klädinsamling i Åtvidaberg. Kretsens kontaktman Yngve Sahlin hoppas att åtvidabergarna även den här gången ska bidra med kläder och skor som är i någorlunda kondition men som av någon anledning inte längre används. Normalt brukar vi få in uppemot ett ton, berättar Yngve Sahlin. De insamlade föremålen sorteras därefter upp och skickas till Röda korsets katastrofförråd i Halmstad varifrån de sedan distribueras till katastrofområden världen över.

Grebo-Värna centerkvinnor har haft månadsmöte på Dahla säteri. Förhandlingarna med omkring 35 medlemmar leddes av ordförande Eva Lindgren. Bl a beslutade man att i sommar åka till Linköping för att titta på det nya sjukhuset. Efteråt höll man auktion på blomskott. Klubban svingades av Thyra Andersson och resultatet blev att klubbkassan förstärktes med 275 kr.

Föreningsbidragen. Kommunstyrelsen har nu tillstyrkt fritidsnämndens förslag till ändring av reglerna för föreningsbidrag. Om föreningarna har oförändrad aktivitet skulle det innebära att den totala bidragssumman ökas med ca 42 000 kr per år.

Inköp av slaghack. Kommunstyrelsen har tillstyrkt att byggnadskontoret får köpa en slaghack för 54 000 kr. Det är en maskin varmed man utför slätter på bl a vägslänter.

P-platser vid Malmvägen. Bostadsrättsföreningen Radhusdalen har begärt att parkeringsförbud införs på Malmvägen och om så sker att p-platsen i början av Malmvägen görs större. Trafiksäkerhetskommittén har tillstyrkt båda önskemålen. Kommunstyrelsen säger för sin del att frågan om p-förbud är ett ärende för trafiknämnden och beträffande p-platser att det är fastighetsägarnas egen skyldighet att ordna dessa.

Uppställningsplats för husvagnar. Kommunstyrelsen har beslutat att uppställning av husvagnar skall få ske vid Sockertoppen och vid Örnbadet.

Företagareföreningsutredningens betänkande. Om detta betänkande som har rubriken Utbyggd regional näringspolitik har nu Åtvidabergs kommun uttalat sig. I en remisskrivelse till länsstyrelsen ansluter sig kommunstyrelsen till utredarnas förslag om att de nuvarande företagareföreningarna ombildas till stiftelser. Där emot tycker man i Åtvid det är fel att kommunerna bara får utse en ledamot i resp läns företagareförenings styrelse och att denne utses av landstinget. Antalet ledamöter bör vara minst tre och att dessa utses av Kommunförbundets resp länsavdelningar.

Fastighetspekulationer. Kommunstyrelsen har gett kommunkansliet och fastighetskontoret i uppdrag att lägga fram förslag till hur man skall kunna förhindra spekulation i fastigheter. Frågan väcktes av den socialdemokratiska fullmäktigegruppen i mars.

Långtidsplanen. Kommunstyrelsen har beslutat föreslå kommunfullmäktige att anta förslaget till kommunalekonomisk långtidsplanering för åren 1977-81. Förslaget innebär, som vi tidigare redogjort för i Correspondenten, en beräknad skattehöjning nästa år med 50 öre och lika mycket året därpå. Under behandlingen av långtidsplanen framkom att den inte innehåller förslag om medelsanvisning till ny stor samlingslokal. S-gruppen ville ha in rubriken i planen. Inte heller finns upptaget pengar till de planerade förvaltningslokaler.

Brandstyrelsens begäran om 23 000 kr till en ny motor i en terrängbil har tillstyrkts av kommunstyrelsen.

Musikskolan — igen. Kommunstyrelsen har beslutat tillstyrka en begäran från kulturnämnden om att få anlita en konsult från Kommunförbundet för att upprätta förslag till organisation av musikskolans arbete och instruktion för musikledaren. Arbetet beräknas kosta 6 000 kr. Vidare ansåg kommunstyrelsen en kommitté bör tillsättas för att göra en förutsättningslös utredning om musikskolan, om kulturnämnden skall ha huvudmannskapet eller inte osv. Kommittén skall bestå av tre ledamöter från skolstyrelsen och tre från kulturnämnden.

Trafikmiljön vid Skogslyckevägen. En fastighetsägare har i en skrivelse till kommunen föreslagit en del åtgärder för att förbättra trafikmiljön vid Skogslyckevägen och angränsande gator. Sedan Söderleden byggts ut har man förmärkt ökad rundkörning och högre hastigheter på vissa gator i området, menar skrivelsens författare. Dessutom har under vintern massor av skidåkare ställt sina bilar utmed Skogslyckevägen vilket minskat framkomligheten. Fastighetsägaren menar nu att den lekplats som är på gång vid Skogslyckevägen i stället bör göras om till parkeringsplats. Dessutom bör delar av samma väg stängas av för trafik. Trafiksäkerhetskommittén har tittat på förslagen och ger bifall i frågan om parkeringsplats. I övrigt vill man ha en trafikräkning. Kommunstyrelsen har nu i sin tur uppdragit åt byggnadskontoret att undersöka frågan om p-plats kontra lekplats.

När utgår besvärstiden? Harald Wiklund som besvärat sig över olika kommunala beslut beträffande anställandet av en näringslivskonsulent i Åtvidaberg har nu vidareutvecklat sin sakframställning till regeringsrätten. Det gör han med anledning av det i kommunfullmäktige nyligen fattade beslutet att anta anslagstavlan i kommunalhuset som kommunens anslagstavla. Förut har alltså Åtvidaberg saknat i lag föreskriven anslagstavla, konstaterar Harald Wiklund. Det ger ytterligare belägg för riktigheten i mina påståenden att beslutet som jag besvärat mig över inte tillkommit i laga ordning. Harald Wiklund ställer också frågan till regeringsrätten: När utgår besvärstiden då beslutsprotokollets justering på "kommunens anslagstavla" inte blivit tillkännagiven eftersom dylik anslagstavla saknades?

Störande bilar i Borkhult. I Borkhult står två gamla bilar uppställda på en enskild tomt utmed Yxnerumsvägen. De båda bilarna diskuterades i hälsovårdsnämnden på onsdagen. Vid upprepade tillfällen har hälsovårdsinspektören begärt att ägaren skall flytta på fordonen vilket dock inte föranlett någon åtgärd. Hälsovårdsnämnden anser att bilarna är störande ur naturvårdssynpunkt och har överlämnat ärendet till byggnadsnämnden för åtgärd.

13/5

Förfallet i Bersbo dokumenterat

14/5

Fotografen Claes Orre har grundligt dokumenterat den gamla förfallna gruvbyn Bersbo utanför Åtvidaberg. Resultatet kommer bli att presenteras i en vandringsutställning. På bilden Claes Orre i samtal med Reinhold Svensson som tillsammans med sin hustru är de enda som fortfarande bor året runt i ett av de gamla husen som syns till höger

Mer än en har väl stannat till vid den gamla halv döda gruvbyn Bersbo på vägen mellan Åtvidaberg och Björsäter. Gått ur bilen och traskat omkring bland längorna av arbetarebostäder, sparkat ner sten i de skandalöst dåligt skyddade gruvhål och kanske tagit kort på något pittoreskt gruvtorn eller det fallfärdiga stationshuset innan färden går vidare.

En som stannat till ordentligt är fotografen Claes Orre från Mantorp. Ursprunglig åtvidabergare och med på modernet rötter i självaste gruvbyn. Åtskilliga gånger i höstas och flera gånger nu i vår har han gått omkring med sin kamera bland hus, gruvhål och varphögar.

Exkursionerna i Bersbo kommer i höst att resultera i en stor bildutställning. Det blir den tredje för Claes Orres del. Just nu visas en serie bilder från Medevi och tidigare har han gjort en om gamla stadsmiljöer.

□ □ 400 BILDER

Bland de närmare 400 bilder från Bersbo som Claes Orre nu håller på att bearbeta finns en dokumentation av den förfallna gruvbyn som få om ens någon annan kan visa upp. Han har gett sig tid till att prata med de få människor som ännu finns kvar i Bersbo. Han har läst in sin läxa ordentligt och går omkring som en levande liten uppslagsbok på byns "gator". Men så är det också nödvändigt att veta vad man fotograferar, säger Claes Orre. Det kan man inte utan kunskap eller utan att höra folk berätta om gångna tider och brukspatronfasoner.

□ DOKUMENTATIONEN

I materialet finns nu också bilder på Reinhold Svensson som tillsammans med sin hustru är de enda som bor kvar permanent i en av de 120 år gamla arbetarebostäderna. Där finns bilder från gjuteriet där Olle Larsson och Per Larsson ur allsköns villervalla trollar fram de elgantaste konst-

verk i malm. Där finns också bilder som visar de afrikanska "studenterna" i full färd med massproduktion av "äkta" konstverk i Saharasand (dvs sandpapper). Där finns massor av bilder som visar förfallet, det närmast obefintliga underhållet.

Visst funderar man en hel del när man går omkring härute, säger Claes Orre. Man funderar på varför dom som fick stationshuset i gåva låter huset förfalla. Eller varför Baroniet hyr ut till barnfamiljer på sommaren men inte ser till att det finns ordentligt skydd kring gruvhål. Var den lokala fotoklubben håller hus. Och en hel del på varför ingen från kommunen visar vare sig socialt eller kulturellt intresse för Bersbo. På det hela taget är Claes Orre rätt missbelåten med kulturnämnden i Åtvidaberg. Han förklarar varför:

□ KRITISK MOT KULTURNÄMNDEN

Det naturliga arbetsnamnet på den här utställningen är ju "Bersbo förr och nu". Det är ju på det viset att i Åtvidaberg fanns kring och efter sekelskiftet fotografen Johan E Thorin som i sina arkiv kvarlämnat massor av ovärderliga bilder bl a från det levande Bersbo. Mina dagsaktuella bilder skulle alltså ställas i kontrast till den tid för 60-80 år sedan när det bodde flera hundra personer här.

Men kulturnämnden var inte med på noterna och ville inte låta mig låna de bilder jag behövde till utställningen. Frågan är vad kulturnämnden egentligen har tänkt göra med sin del av det Thorinska arkivet. Under snart fem år har man inte ordnat en enda riktig ut-

ställning med Thorinskt material. Men en utställning skall det bli i alla fall. Fast nu har Claes Orre och Hans Bing som skriver texterna ändrat temat till "Människan, gjuteriet, samhället - Bersbo nu". Bilderna kommer att distribueras genom Östergötlands bildningsförbunds försorg.

□ SOM MEDARRANGÖR

I en kommentar beklagar bibliotekschef Britta Östlund om det uppstått ett missförstånd. För hade Claes Orre och ÖBF tagit reda på vilka regler som gäller för Thorinska arkivet hade man känt till att vi inte lånar ut originalplåtarna. Men från duplikatnegativen får man faktiskt samma bildkvalitet. Claes Orre är välkommen tillbaka och vill han att kulturnämnden skall ställa upp som medarrangör kan han nog utgå ifrån att han får ett positivt svar, lovar Britta Östlund.

CHRISTER BERG

ÅTVIDABERG

Kompanjonlärare i musik. Skolstyrelsen har rekommenderat kulturnämnden att anta ett förslag från lärare om att s k kompanjonlärarsystem i musik införs på lågstadiet redan från nästa läsår. Systemet har redan prövats på sina håll i skolor i ytterområdena. Nu vill lärarna på Långbrott och Central införa systemet i klass 1 och 2 och i Sandtagsskolan i klass 2. Kulturnämnden har bordlagt ärendet i avvaktan på kommunfullmäktiges beslut om en utredning. Nämnden säger sig dock inte vara emot systemet. Men om det skall införas så skall det vara lika för alla skolor i hela kommunen.

BIO 16 till Åtvid. Kulturnämnden har beslutat delta i Svenska filminstitutets försöksverksamhet med spridning av kvalitetsfilm, BIO 16. Två representanter från nämnden har under dagarna tre tittat igenom det urval av filmer som ställs till kommunernas förfogande. Åtta filmer skall visas i Åtvid. Den sammanlagda kostnaden beräknas till ca 4 000 kr.

Simiaden i Åtvid

Simiaden, simtävlingen för ungdomar i åldrarna 8-11 år, anordnas under veckoslutet för första gången i Östergötland. Som premiärrangör står Åtvidabergs SS och till simhallen i Åtvidaberg kommer ungdomar från Linköping, Finspång, Motala, Skärblacka och Norrköping. Sammanlagt räknar man med omkring 400 starter vid de 24 individuella grenarna och fyra lagkapper. Simiaden har kommit till för att de ungdomar som ännu inte är gamla nog att delta i sum-simmet ändå skall kunna vara med i någon form av tävling.

Bokbussfrågan. Representanter från kulturnämnderna i Åtvidabergs, Kinda och Valdemarsviks kommuner diskuterade vid ett sammanträde i Valdemarsvik på onsdagen frågan om en gemensam bokbuss. Från alla tre hållen är man fortfarande intresserad av att ett samarbete kommer till stånd. Frågan om biblioteksservice på landsbygden bör lösas inom de närmaste åren, säger man. Fortsatta diskussioner i ärendet kommer närmast att äga rum i höst. Då i Söderköping.

Rivningen i Bersbo. Kulturnämnden har nu diskuterat baroniet Adelswärd begäran att få riva efter hand fallfärdiga hus i Bersbo. Man beslöt följa ett förslag från Gösta Adelswärd. Förslaget innebär att man rekommenderar byggnadsnämnden att kalla samman till ett möte mellan representanter för ägare, kommunstyrelse, kulturnämnd och länsantikvarien för att diskutera möjligheterna att bevara bebyggelsen. Till kulturnämndens representant utsågs Keijo Niemenmaa. Denne och ytterligare två socialdemokrater i kulturnämnden Egon Axelsson och Hans Jonsson, begärde att få till protokollet att de anser att baroniet Adelswärd skall ta sitt moraliska ansvar och bevara Bersbo.

ÅFF och Villan. Kommunstyrelsen har tidigare beviljat en framställning från ÅFF:s aktivitetkommitté om förhyrning av annexet vid Villan. Man beslutade skriva korttidskontrakt med ÅFF. Däremot tog man inte ställning till klubbens planer på att anlägga en minigolfbana i anslutning till klubblokalen. Kulturnämnden har också diskuterat saken. Man instämmer i kommunstyrelsens inställning men beslutade påpeka för kommunstyrelsen att en minigolfbana inte får anläggas vid Villan utan att kulturnämnden får yttra sig först.

Schelanderska huset. Kulturnämnden har noterat att det finns olika intressenter till det s k Schelanderska huset på Kyrkogatan. Nämnden har därför beslutat uttala att man tillstyrker en försäljning för bostadsändamål och att det är önskvärt att exteriören bevaras så mycket som möjligt. Men, säger kulturnämnden, innan kommunstyrelsen avgör ärendet bör det annonseras att huset är till salu så att eventuella andra spelkulanter kan höra av sig.

ÅTVIDABERG

Fotbollens dag i Åtvidaberg

För andra året har nu ÅFF "drabbat" åtvidabergarna med evenemanget Fotbollens dag. En historia som egentligen äger rum under två dagar. Den första dagen, lördagen, håller man till med lotterier, pilkastning, chokladhjul och parkeringsservice vid och kring Stortorget. Syftet är förstås att få in så mycket pengar som möjligt till ungdomsverksamheten. Med föräldrars, spelares och ungdomars hjälp fick man också in ett fyrsiffrigt belopp. Exakt hur mycket ville man inte säga.

En och annan lördagsflanör hade förstås väntat sig att få höra det i annonser utlovade Arne Harde storbånd. Därav blev intet på grund av ett litet missförstånd mellan arrangörerna och en av orkestermedlemmarna. I stället fick man nu njuta av Åtvidabergs blåsorkester som tackade för uppmärksamheten och rev av några storbandslåtar.

Söndagens övningar bestod i en rad fotbollsmatcher. Riktigt så många som arrangörerna tänkt sig blev det nu inte. Eftersom Fotbollens dag kom att kollidera inte minst med Correns och Kentys pojklassserier drog sig en del lag ur medan andra matcher spelades på fredagen och lördagen.

Förutom interna uppgörelser mellan två lag från Fotbollskolan och två flicklag noterades följande resultat ÅFF-Bankeberg (10-åringar) 4-0. ÅFF-Bankeberg (11-åringar) 10-1.

Måste skylta och annonsera. Hälsovårdsnämnden har behandlat en anmälan från byggnadskontoret om kemisk ogräsbekämpning i Åtvidaberg. Bl a skall gångstigar i bostadsområden besprutas med ett preparat som är godkänt. Beslutningen kommer att äga rum under försommaren och utföras av en dansk firma. Hälsovårdsnämnden har beslutat uppmåna byggnadskontoret att annonsera i lokalpressen innan besprutning sker och även sätta upp skyltar med information på de aktuella platserna.

Cykelturen 77. På tisdag startar Åtvidskorpens arrangemang Cykelturen 77. Sex tisdagar framöver ges åtvidabergarna möjlighet att under ordnade former cykla en runda på omkring 15 km. Därefter gör man ett uppehåll för sommaren och avslutar så evenemanget med ytterligare sex rundor i höst. Vid finalen utlottas bl a en cykel bland deltagarna. Premiären på tisdag kallas för Cykelns dag. Då kör man sträckan Åtvidaberg-Gullebo. Tisdagen därpå är det dags för den traditionella fullmäktigecyklingen där det främst hänger på de förtroendevalda om Åtvid skall dra Cykelsveriges blickar på sig.

Milsimmarna är nu i Santiago i Chile

På fredagen var det högtidlig avslutning på våromgången av Milsimmet. Under de sju-tion veckorna har sammanlagt 238 personer, mest damer, kajkat runt i bassängen. 163 har klarat den stipulerade milen och fick således vara med i slutdragningen om semesterresan. Vinnare blev Henny Billevik.

Åtvidskorpens ordförande Ulf Hallberg delade också ut några hederspris. Inga Lindén fick pris som mesta milsimmare. Under värperioden har hon simmat hela 5,7 mil. Yngsta deltagare var Stefan Hjalmarsson med åtta år. Hans mamma Sigrd Hjalmarsson hedrades med priset för bästa prestation. Så sent som i höstas deltog hon i simundervisningen för vuxna och redan nu klarade hon galant 17 500 meter.

Arrangörerna kunde konstatera att det i vår visserligen var färre deltagare än i höstas. Inte desto mindre är det nu fler som simmat minst en mil och den sammanlagda sträckan var också längre. Tillhoppa simmade nu milsimmarna 252,7 mil. Det innebär att man i världskartan i simhallens foajé kan sträcka ut bandet till Santiago i Chile.

Samtidigt drogs den sista veckans veckovinnare. Dessa blev Annika Ottosson, Irma Edenblad, Eva-Lotta Carlsson, Margit Karlsson, Göran Bergström, Margit Andersson, Elna Yngve och Iva Gustavsson.

Sociala centralnämnden i Åtvidabergs kommun anhåller hos regeringen om förlängd dispens att få utnyttja Grebo förskola för enbart verksamhet i deltidsgupp i avvaktan på att kommunfullmäktige beslutat om att bygga ut Grebo förskola och en utbyggnad verkstälts. Den av regeringen tidigare meddelade dispensen utgår den 30 juni.

Lågt pH-värde i sjöarna. Hälsovårdsnämnden har jämsides med länsstyrelsen undersökt en rad stora och små sjöar i Åtvidaberg med hänsyn till främst deras pH-värde. Man kan konstatera att tack vare den nederbördsrika vintern är pH-värdet i sjöarna mycket lågt. Det varierar mellan 5,0 och 5,8. Det neutrala värdet är 7. När värdet underskrider 5 kan fiskdöd förekomma. Hälsovårdsnämnden ska följa upp mätningarna.

Karmex 80. Hälsovårdsnämnden i Åtvidaberg har inget att erinra mot SJ:s anmälan om kemisk ogräsbekämpning i kommunen. Under maj månad kommer SJ att bespruta banvallar utmed järnvägslinjen Linköping-Västervik. Besprutningen sker på område som inte får beträdas av allmänheten. Bekämpningsmedlet heter Karmex 80.

Lycklig vinnare i lättaste viktclassen i Mon-cup blev 11-åriga Nils-Eric Wallberg, Linköping

Många kast i Åtvid

Åtvidabergs judoklubb stod på lördagen som arrangör för Mon-cup i sporthallen i Åtvidaberg. Det var den första tävlingen som den knappt ett år gamla klubben anordnade. I Mon-cup tävlar ungdomar under 15 år. Närmare 50 ungdomar från hela Östergötland gjorde upp om platserna i de fyra klasserna. Med blossande röda ansikten, en väldig energi och härlig kampvilja. Efter avslutade tävlingar lovade arrangörsklubben att återkomma med Mon-cup nästa år.

Resultat:

35 kg 1) Nils-Eric Wallberg, Lin-

köping; 2) Jörgen Fock, Linköping; 3) Karl Carlsson, Norrköping, och Peter Sundqvist, Motala.

43 kg 1) Johan Pettersson, Linköping; 2) Leif Pettersson, Norrköping; 3) Magnus Nirell, Norrköping, och Tommy Person, Linköping.

52 kg 1) Anders Pettersson, Linköping; 2) Karl Wallberg, Linköping; 3) Lars Andrén, Motala, och Stefan Mohall, Linköping.

Över 52 kg 1) Tommy Östling, Norrköping; 2) Ralf Östling, Norrköping; 3) Per Sjöberg, Åtvidaberg, och Ulf Ekström, Norrköping.

Med förenade krafter ska vi nog ordna till ett fint elevrum i Långbrottsskolan, säger vaktmästare Karl-Östen Svensson och ordföranden i skolrådet Anders Merkel. På lördagen hade man auktion på gamla skolprylar och fick in nästan 2 200 kr

Skolrådsauktion i Åtvid gav 2 200 till elevrum

Skolrådet i Långbrottsskolan i Åtvidaberg anordnade på lördagen stor auktion på sin skolgård. Genom en förständig vaktmästare och en förstående skolledning hade eleverna fått överta gamla skolbänkar, arbetsbänkar, plancher, cykelställ osv. Allt gick under klubban. Dagen till ära hade man lyckats engagera en riktig auktionist, nämligen Gösta Hall från Linköping som nu ställde upp alldeles gratis.

Efter hand blev det fart på budgivningen. För en rejäl arbetsbänk fick man betala en hundra-

lapp. Och om man ville ha skolplanschen över Linets beredning så fick man punga ut med 120 riksdaler. När man så småningom summerade ihop resultatet visade det sig att skolrådet fått ihop nästan 2 200 kr.

Skolrådets ordförande Anders Merkel i klass 6 F berättar att pengarna ska gå till ett elevrum. Tillsammans med vaktmästaren Karl-Östen Svensson har man letat reda på ett rum som passar bra. Nu när man fått in litet kontanter ska man med vaktmästarens hjälp sätta igång med inredningen.

Trög arbetsmarknad i Åtvidaberg

Det är trögt och kärvt på arbetsmarknaden i Åtvidaberg. Situationen har varit i stort sett oförändrad i flera månader. Med många ungdomar och många kvinnor bland de många arbetssökande. Tillgången på lediga platser fortsätter att vara låg. De jobb som finns att tillgå i Åtvid består till största delen av kortare eller längre vikariat. De få stadiga jobb som finns kräver sökande med lång yrkesutbildning och lång yrkeserfarenhet.

Det konstaterar föreståndare Siri Ohlin på arbetsförmedlingen i Åtvidaberg. Hon kan inte heller se några tecken på att situationen inom en nära framtid skall förbättras.

Vid månadsskiftet april/maj

uppgick antalet arbetssökande i Åtvid till 188. Av dessa var 89 personer helt utan sysselsättning. 27 personer hade tillfälligt arbete och 46 var sysselsatta i beredningsarbete. Dessutom ville 26 personer med stadigt jobb byta till något nytt.

Närmare hälften av de arbetssökande var ungdomar under 25 år. Vid uppdelning efter kön framgår det att närmare 60 procent är kvinnor.

Antalet lediga platser vid samma tid var 35.

Byggtillstånd. Åtvidabergs kommun har fått länsarbetsnämndens tillstånd att nybygga vattenverk på fastigheten Prästgården 1:1 för 550 000 kr, igångsättning omgående.

16/5

Från den 4 maj 1957 då Hannäs pensionärsförening bildades finns i dag inga medlemmar kvar. Den styrelse som nu har ansvaret för föreningens verksamhet består av ordförande Karl Berggren, sekreterare Gunhild Johnsson och kassör Erik Karlsson

Hannäs pensionärsförening har firat 20-årsjubileum

Hannäs pensionärsförening av PRO firade på lördagen sitt 20-årsjubileum. Festligheterna ägde rum i Rumma Folkets hus där föreningens ordförande Karl Berggren kunde hälsa över hundratalet medlemmar och uppvakande gäster välkomna till ett innehållsrikt jubileumsprogram.

Bland de många gästerna återfanns PRO:s sekreterare i distriktsstyrelsen Karl Björk som i sitt högtidstal gratulerade jubilarerna och överlämnade en gåva. Karl Björk erinrade om PRO:s historia och de förbättringar som vidtagits för landets pensionärer.

Men ännu återstår det mycket att göra, sade högtidstalaren. Långtidsvården måste ges bättre resurser. Pensionärerna måste få större lägenheter och värdebeständiga pensioner. Ska vi fortsätta att vara en nöjd grupp eller ska vi börja ställa krav, frågade Karl Björk. Svaret är väl att vi måste få vår del av kakan. Vi pensionärer behöver inte skämmas om vi ställer krav för det är vi som varit med om att bygga upp det samhälle vi har i dag.

Bland de övriga talarna var även Bertil Sillén som läste en prolog som han skrivit själv. Där fanns även pensionärsrådets ordförande Arne Johansson, och många fler.

Under festligheternas lopp förekom en hel del sång och musik som framfördes av riksspelmanen Ragnar Andersson och den-

nes trio. Och när Elias Andersson började sjunga Man ska leva för varandra då stämde varendast deltagare in i sången.

Prästparet Bjarnegård har avtackats

I Yxnerums lilla församling utanför Åtvidaberg finns det ungefär 220 invånare i dag. Gott och väl en tredjedel av dessa gick i kyrkan i söndags. Riktigt så många brukar det kanske inte vara på högmässorna utan nu gick man för att ta adjö av en mycket avhållen präst och dennes fru.

I tre år har kyrkoadjunkt Stefan Bjarnegård tjänstgjort i Åtvidaberg och Yxnerum. Hans första församlingar efter prästvigningen. Vi undrade nog, sade kyrkorådets ordförande Elias Lundh i ett tacktal, hur det skulle gå med en så ung präst. Men det tog inte många veckor innan Stefan vunnit allas förtroende.

Elias Lundh framhöll vidare att Stefan och Christina Bjarnegård lämnar ett stort tomrum efter sig i Yxnerum. Till prästparet överlämnade så Elias Lundh och kyrkvaktmästare Ivar Carlsson blommor och minnesgåva.

Ont om feriejobb i Åtvidaberg

Det kommer att bli ont om feriejobb för skolorngdom i Åtvidaberg i sommar. De som inte redan har försäkrat sig om ett kommer att få svårt att få någon plats. Redan i dag har man på arbetsförmedlingen över 80 sökande skolorngdomar. Men det är inte mycket man kan erbjuda. Det handlar mest om jordgubbsplockning, ett och annat städjobb eller möjligen om det finns någon plats kvar på något läger eller någon kurs.

Tillgången på feriejobb är i år betydligt sämre än förra året, säger förstandare Siri Ohlin på arbetsförmedlingen. Redan förra månaden fylldes det behov sjukvården och åldersvården beräknas ha. Svårast verkar det vara i åldersgruppen 16-18 år. De äldre ungdomarna rekommenderar vi att undersöka möjligheterna i Linköping.

ÅTVIDABERG

Full fart på orienteringen

Inom OK Eken är det just nu full fart inte bara på själva letandet efter rödvita skärmar i skogen utan också på kurser, upprustning av Botorp och planläggning av höstens stortävling.

Under våren har en grupp om femton ungdomar deltagit i en kurs som anordnats av Pär Eriksson och Micael Johansson enligt ÖOF-modell. Vidare har på begäran en kurs anordnats för nybörjare. Hela 40 intresserade började i kursen som nu hållit på en månad. Springer gör man på OK Ekens fina karta över Långbrotsområdet. Trots ölburkar och plastpåsar är terrängen omväxlande och kursen nyttig. Finalen körs i samband med Botorpsdagen i sommar.

Trots den besvärliga våren har klubbledningen kunnat konstatera att tränings- och mötillfällen varit fler än tidigare.

Sedan en tid tillbaka håller man på och förbereder sig inför höstens stortävling: riksmästerskapet för ungdom. Man undersöker just nu möjligheterna till inkvartering och utspisning. Likaså har arbetet med banläggning och bankontroll börjat. Alla som deltar i riksmästerskapet kommer som minne från Åtvid att få med sig hem naturbilder ritade av Olof Söderhäck.

Söndagsskoleavslutning. På söndagen var det avslutning på svenska kyrkans söndagsskolor. Man inledde med en mycket välbesökt familjegudstjänst i gamla kyrkan. Högtiden leddes av komminister Bo Linnros och barnkören sjöng under ledning av kantor Ann Gustavsson. Efteråt samlades man till Näbbetorp där man gick tipspromenader, lekte och mumsade på varm korv. Avslutningsvis tackade kyrkoherde Arne Nilsson de ca 50 söndagsskolebarnen, söndagsskollärarna och barnintimmedarna för den genomförda verksamheten.

Kyrkogårdsbyggnaden kan börja uppföras

Åtvids kyrkofullmäktige har beslutat anvisa 729 000 kr för uppförande av ny ekonomibygnad på Nya kyrkogården. På grund av ökade byggkostnader och bortglömda poster i den ursprungliga beräkningen är nu slutsumman närmare 380 000 kr dyrare än man trodde för ett år sedan. För att få finansieringen av bygget att gå ihop ska församlingen söka regeringens tillstånd att låna 430 000 kr på 20 år. Beslutet om ekonomibygnaden fattades vid ett extra sammanträde. Detta för att man skulle hinna få i gång arbetet före den 15 maj. Något som bl a krävts av länsarbetsnämnden. Församlingen riskerade också att beläggas med en extra byggmoms om man väntat till efter den 15 maj.

Till entreprenör för uppförandet av byggnaden har kyrkorådet tidigare antagit Åtvidabergs byggnadsbyrå. Entreprenadsumman är fastställd till 422 000 kr.

Åtvids naturförening var på söndagen på utflykt. Med ordföranden Olof Söderbäck i spetsen begav sig tidigt på söndagsmorgonen ett 20-tal medlemmar i väg till fågelstationen vid Roxen. Där möttes man av ciceroner från Linköpings fågelklubb. Under morgonen hann man studera det mesta av fågellivet vid Roxen. På hemvägen stannade man vid Grävsten där man hade turen att på nära håll kunna iakta en hägerkoloni.

Bjorsätters pensionärsförening anordnade på lördagen en träff i Bjorsätters Folkets hus med deltagande av ett 100-tal personer. Man gästades av en sång- och musikgrupp från pensionärsföreningen i Åtvidaberg och av medlemmar från PRO-föreningarna i Ringarum och Grebo. De deltagande pensionärerna bjöds på ett musik- och sångprogram. Mötet avslutades med en stunds gammaldans.

Scoutavslutning. På lördagen hölls stor avslutning i Näbbetorp för kyrkans scouter, juniorer och miniorer. Sammanlagt deltog ett 50-tal ungdomar som under ledning av församlingsassistent Mony Wickström genomförde en rad lekar och tävlingar. Avslutningsvis samlades man till en friluftsgudstjänst med komminister Bo Linnros.

17/5

Kadmium från Bersbo kan drabba Risten

17/5

Kadmium . . .

(Forts från sid 3)

brytningen har det under årens lopp urlakats giftiga metaller. Och urlakas än. Sannolikt finns det kadmiumhalter i sjön Risten och i problemets förlängning ligger också ett hot mot Yxningen, en av länets finaste och renaste sjöar, säger Lars Laager.

På måndagen inledde de båda forskarna Ulf Qvarfort och Lennart Karlqvist sitt arbete. Under ett par dagars tid kommer man att ta tämligen omfattande sedimentprover i sjöbotten på främst Gruvsjön och Risten. De båda kommer också att undersöka möjligheterna att i eller utanför Bersbo få fram användbart dricksvatten.

Med de här provtagningarna kan vi i princip undersöka hur förhållandena varit i Bersbo under en tidrymd av två-tre tusen år, säger Ulf Qvarfort. Den historiska aspekten är inte minst intressant. Man kan ju t ex fråga sig vilka kadmiummängderna var på 1400-talet innan människan

började att i större omfattning utvinna koppar här.

Vidare, fortsätter Ulf Qvarfort, ska vi försöka beräkna hur situationen kan te sig om exempelvis 100 år om ingenting görs åt problemet nu. Vi vet redan nu att det finns kadmium i sjön Risten. Men hur lång tid kan det ta innan fisken drabbas, innan människan drabbas, innan Risten liksom Gruvsjön blir en sjö med utspädd svavelsyra?

Meningen är nu också att forskarna ska komma inte bara med akta utan också lämna förslag till åtgärder. För på ett eller annat sätt måste föroreningarna åtgärdas. Metoder finns, varav den kanske minst drastiska är att kalka sjöar och vattendrag och hela Bersbo från luften med jämna intervaller. Man kan också leda vattnet till rening i särskilda kalkningsbassänger, något som dock handlar om kostnader på flera miljoner.

Om man inte gör någonting åt de åtskilliga tusen ton varphögar som finns i och omkring Bersbo kan man lugnt räkna med att urlakningen av giftiga metaller fortsätter ytterligare ca 1 000 år.

CHRISTER BERG

De båda forskarna Ulf Qvarfort och Lennart Karlqvist från kvartärgeologiska institutionen i Uppsala ska nu grundligt undersöka förekomsten av kadmium i Bersbo och i vilken utsträckning andra sjösystem kan hotas. De skall också lämna förslag till åtgärder

Sedan drygt ett år tillbaka har det stått klart att de få människor som fortfarande bor kvar i gruvbyn Bersbo utanför Åtvidaberg haft dåligt vatten. Dåligt i den meningen att det innehåller mycket höga halter av den giftiga metallen kadmium. Redan förra våren gjordes vissa undersökningar geologisk expertis. Nu har häl-

sovårdsnämnden i Åtvidaberg beslutat att i samarbete med kvartärgeologiska institutionen i Uppsala göra en grundlig undersökning av situationen i Bersbo. För inte nog med att den lilla Gruvsjön vid byn är totalt utdöd. Man misstänker också starkt att angränsande sjösystem kan drabbas.

Vattenfrågan i Bersbo har egentligen två sidor, säger hälsovårdsinspektör Lars Laager. Dels är det en dricksvattenfråga, dvs hur man ska kunna få fram bra vatten till dem som bor permanent eller tillfälligt i Bersbo.

Dels är det en miljöfråga. För ur varphögarna från koppar-

(Forts sid 5 KADMIUM)

17/5

Ynglingar stal för 150 000 kr

En omfattande stöldhärva har avslöjats av polisen i Åtvidaberg och Linköping. Under närmare två års tid har två ynglingar i

20-årsåldern hemmahörande i trakten kring Åtvidaberg genomfört en rad stölder. Det uppskattade värdet av det stulna uppgår till 150 000 kr.

tioner och bilar. Bland det stulna återfinns ett stort antal däck, bilradioapparater och massor av verktyg, bl a en liten hylsnyckelsats värd över 1 600 kr.

Vid gripandet hade båda ynglingarna en mängd stöldgods i sina hem och bilar. Åndock räknar man med att föremål för omkring 100 000 kr saknas. En hel del har de sålt till intet ont anande kamrater.

Polisen i Åtvidaberg har just nu full sysselsättning med att återställa stöldgods till olika målsägare.

Ynglingarna anhölls för en vecka sedan och släpptes efter några dagar sedan de erkänt brotten. Under förhören har 20-åringarna medgivit ett 30-tal inbrott främst i regionen Åtvidaberg—Söderköping—Gusum.

Inbrotten har vanligen förövats i verkstäder, garage, bensinstation

18/5

Åtvidaberg

DHR i Åtvidaberg hade på lördagen månadsmöte i sommarhemmet Smedstorp. Ett 30-tal medlemmar deltog i mötet som inleddes med parentation. Man diskuterade sommarens aktiviteter. Efter förhandlingarna hölls paketauktion där Karl Bergsén höll i klubban. På söndagen deltog närmare 40 medlemmar i resan till Lions dag i Kolmårdens djurpark. Reseledare var Sune och Yvonne Svensson.

Skolmältidslokalerna. Hälsovårdsnämnden har beslutat uppmana skolstyrelsen att vidta tämligen omfattande åtgärder vid bespisningslokalen i Hannäs skola. Kök och matsal motsvarar inte de krav som ställs på en modern skola. Dessutom skall skolstyrelsen vidta åtgärder mot bristfälligheter vid bespisningen i Forsaström. Skolstyrelsen får sommaren på sig att klara av arbetet.

Fotbollens dag. Bruttoinkomsterna från AFF-evenemanget Fotbollens dag uppgick till närmare 700 kr uppger Åke Söderqvist som också menar att det är ett bra resultat även om man bara får behålla en tredjedel sedan alla omkostnader betalats.

Skadegörelse. Ett antal bilar uppställda vid en bensinstation på Söderleden utsattes natten till söndagen för skadegörelse. Backspeglar och radioantennar hade brutits av och på två bilar hade man gjort ordentliga repor i lacken.

Pastoratets överskott blev 132 000 kronor

Åtvids m fl församlingars pastorat redovisar för 1976 ett överskott på ca 132 000 kr. Främsta orsaken till detta är att inkomsterna från försäljningen av skog översteg det beräknade beloppet med drygt 85 000 kr. Dessutom uppbar pastoratet räntor överstigande det budgeterade beloppet med nära 20 000 kr. Pastoratets balanserade tillgångar och skulder uppgick vid årsslutet till nära 3,9 milj kr. Utgående reserverade anslag uppgår till 58 000 kr på driftbudgeten, 76 000 kr på kapitalbudgeten och 104 000 kr i allmänna investeringsfonden.

Skoljubileum. 1952 års avgångsklass vid Åtvidabergs samrealskola har haft jubileumsträff i Åtvidaberg. Vid festligheterna deltog Lars-Erik Adolfsson, Åtvidaberg, Lennart Johansson, Åtvidaberg, Lisbeth Johansson, Samuelsson, Norrköping, Barbro Weidler-Johansson, Boxholm, Gunvor Classon-Westman, Linköping, Gudrun Nilsson-de Val, Åtvidaberg, Evy Pettersson-William, Tyresö, Ulla-Britt Olofsson-Ohlin, Falerum, Karin Nilsson-Lindström, Järfälla, Rune Berggren, Åtvidaberg, Christer Torsensson, Hudiksvall, Lars-Erik Gårdeman, Åtvidaberg, Jan Hammarquist, Gamleby, Torgil Kronstrand, Siv Andersson-Ritchie, Linköping, Lars-Olof Åkrans, Södertälje, Bo Björkman, Malmö, och Kersti Arvidsson-Schauman, Linköping.

Nollan på plats. Det var det här med inkomsterna från Fotbollens dag igen. När man från AFF:s sida så småningom uppgav hur stora bruttointäkterna från evenemanget var och vi skrev om det så kom det naturligtvis att saknas en nolla i notisen. Det skulle alltså vara 7 000 kr och inte 700 som felaktigt uppgavs.

ÅTVIDABERG

Lekplatsen vid Skogslyckevägen. Nu har också fritidsnämnden diskuterat en villaägares skrivelse till kommunen med förslag om åtgärder för att förbättra trafikmiljön vid Skogslyckevägen och angränsande gator. I skrivelsen menades att den tilltänkta platsen för en lekplats verkade illa planerad. Fritidsnämnden säger nu i ett yttrande till kommunstyrelsen att nämnden inte har någon del i beslutet. Fritidsnämnden hade i stället föreslagit en plats i parkområdet på andra sidan Skogslyckevägen. Nämnden förordar den plats man från början föreslagit och säger att det tilltänkta lekplatsområdet i stället bör utnyttjas för bilparkering.

Avstyrker jakt i Halleholm. Fritidsnämnden har beslutat avstyrka en ansökan från en privatperson om att få arrendera jakt-rätten på kommunägd mark i området mellan Långbrott och Vånghult. Fritidsnämnden menar att det är olämpligt med jakt i dessa områden som är så flitigt utnyttjade för fritidsändamål.

Fritidsledare i Alléskolan. Skolledningen har vid sammanträde om SIA-skolans verksamhet föreslagit att fritidsnämnden skall söka medel för att anställa en fritidsledare i Alléskolan. Det skulle i första hand gälla en försöksperiod under hösten 1977. Kostnaderna för halvtidstjänsten beräknas uppgå till 26 000 kr. Fritidsledaren skall till största delen var underställd skolledningen vid Alléskolan. Fritidsnämnden har beslutat gå in till kommunstyrelsen med en begäran att få söka statsbidrag för och genomföra försöksverksamheten.

Svenska flaggans dag. Fritidsnämnden har beslutat anslå högst 1 500 kr i bidrag till firandet av Svenska flaggans dag. Evenemanget kommer i år att äga rum vid Hembygdsgården med deltagande av bl a Folkungagillet och Åtvids ungdomskör.

Bowlinghallen. Till ny föreståndare för bowlinghallen i Åtvidaberg har fritidsnämnden beslutat anta Per Gustafsson, Åtvidaberg.

Hopptävling i Åtvid

Åtvidabergs ridklubb arrangerade på söndagen sin årliga hopptävling vid Vrånghult. Omkring 40 ryttare ställde upp i de två klasserna. Inför en fulltalig publik genomfördes en rad fina och tuffa prestationer av de vanligtvis mycket unga ryttarinorna. I mellanakten hölls bl a en paketauktion på skänkta priser. Givmildheten var bland firmor och föräldrar så stor att sparade en del av de 150 paketen till ett annat tillfälle. Efter avslutade tävlingar förrättades prisutdelningen av baron Johan Adelsvärd.

Reslutat: Klass lätt D 1) Yvonne Fransson, Erris; 2) Anna-Karin Johansson, Daff; 3) Helén Johansson, Daff.

Klass lätt C 1) Ann-Sofi Grundström, Lovely; 2) Kicki Wentzel, Lovely; 3) Maria Nilsson, Tjejen.

Ombyggnad med förhinder. Det var egentligen meningen att Gamleby gymnastiken vid Kopparvallen skulle byggas om i år. För ändamålet finns 485 000 kr anslagna. Men när man började titta på anbuden visade det sig att det knappast är möjligt att genomföra ombyggnaden i den utsträckning man tänkt sig för mindre än en milj kr. Nu grannar kommunens styresmän på hur man ska knäcka den nöten.

Skrotbilar i Borkhult. Byggnadsnämnden har anmodat en fastighetsägare att till nämndens nästa sammanträde antingen ha flyttat på de skrotbilar som står uppställda på tomten i Borkhult eller också ha inkommit med ett yttrande i ärendet. Man meddelar också fastighetsägaren att man har möjlighet att vid föreläggande av vite kräva att bilarna tas bort.

Avslag av estetiska skäl. Byggnadsnämnden har avslagit en ansökan från fem radhusägare i Hagsätter och Storsätter att få göra om en byggnaderna från 1-plans till 1 1/2-plans. Byggnadsnämnden anför estetiska skäl. Om tillbyggnaderna tilläts uppnås inte god helhetsverkan i området, menar nämnden.

Björnsäter. Byggnadsnämnden har diskuterat ett förslag till byggnadsplan i Björnsäter. Förslaget upptar 47 tomter i Tegelsäter. Till nämndens nästa sammanträde har man uppdragit åt planförfattaren att närmare studera vägnanslutningen till bostadsområdet och likaså om man kan få fram en tomt till en frikyrkokolokal.

Driftbidrag till föreningar. Till de föreningar som sökt driftbidrag för skötsel av egna anläggningar har fritidsnämnden beslutat fördela 66 000 kr. Följande beviljades: Yxnerums IF 6 500, Falerums IF 7 250, Björnsäter SK 7 500, Hannäs IF 6 750, Grebo IF 6 750, Friluftsförbundet 6 000, Åtvidabergs bågskytteklubb 500, Åtvids jaktklubb 750, Åtvidabergs pistolskytteförening 500, Åtvidabergs golfklubb 9 500, Åtvidabergs riddklubb 11 000, Åtvids lokala jaktvårdsförening 500, Hannäs skytteförening 500, Björnsäter skyttegille 500, Åtvids skyttegille 500 och Grebo skid- och motionsklubb 1 000 kr.

Föreningsbidrag. Vid fritidsnämndens senaste sammanträde beslutades om följande anslag: OK Eken 214 kr, Björnsäter SK 152 kr, Åtvidabergs SS 60 kr och Åtvidabergs akvarieförening 224 i ledarutbildningsbidrag, ÅIF 56 kr i ledarutbildningsbidrag och 364 kr i utrustningsbidrag, Friluftsförbundet 123 kr i ledarutbildningsbidrag, Pingstkyrkans ungdom 950 kr i lägerbidrag och 50 proc rabatt på uthyrning av kanoter för ett sommarläger, ÅFF 900 kr i lägerbidrag och 500 kr i speciella bidrag, Åtvidabergs sportdykarklubb 300 kr i startbidrag samt Falerums IF 1 765 kr, Åtvidabergs lokala jaktvårdsförening 250 kr, Yxnerums IF 1 500 kr, Grebo IK 2 000 kr och Åtvidabergs golfklubb 1 000 kr i investeringsbidrag.

Dyr utredning. Förra året anslog kommunfullmäktige 10 000 kr för att en utredning skulle kunna genomföras om övergång från tre separata sociala nämnder till en enda social centralnämnd. Vid årets slut återstod 1 400 kr. Därefter har man nu från kommunförbundet som gjorde utredningen fått en räkning på närmare 20 000 kr. För att täcka den kostnaden och andra kostnader i samband med utredningen behöver nu centralnämnden ett tilläggsanslag med 19 331 kr.

Femton Golfbollar. Enligt gällande byggnadsplan innehåller kvarteret Golfbollen vid golfbanan fyra tomter. Åtvidabergs byggnadsbyrå har begärt att byggnadsnämnden skall förhandsgranska ett förslag till ändring av stadsplanen. Det nya förslaget innehåller femton tomter av betydligt mindre format. Byggnadsnämnden föreslår vissa ändringar eftersom man bl a enligt förslaget kommer mycket nära en golfgreen.

Trassligt i Åtvidaberg:

Revisorer går till åklagare

Kommunstyrelsen i Åtvidaberg beslutade på måndagen att överlämna en redogörelse från kommunens revisorer till länsåklagaren för utredning och eventuell åtgärd. Anledningen är att revisorerna vid en specialgranskning av byggnadskontorets debiteringsrutiner funnit förhållanden som inte kan godtagas. Revisorernas möjligheter och förfogenheter att kontrollera vissa uppgifter har varit beskurna.

Det är bland annat därför kommunstyrelsen i Åtvidaberg nu vill att länsåklagaren skall försöka klarlägga om det förekommit eventuella felaktigheter på byggnadskontoret och vilka befattningshavare som eventuellt brutit i sin handläggning.

Revisorerna har bland annat funnit, att det i det debiteringsblock som byggnadskontoret använder ofta saknas flera kopior, och att blanketterna i blocken saknat tryckt numrering. Därigenom har revisorerna inte haft nå-

(Forts sid 4 TRASSLIGT)

Trassligt . . .

(Forts från sid 3)

gon möjlighet att avgöra om den debitering som företagits på byggnadskontoret varit riktig och fullständig.

Man fann också att ett stort antal debiteringsrapporter inte fakturerats inom rimlig tid, liksom att underlag för fakturering inte kunde återfinnas, eller också blivit liggande utan åtgärd.

I många fall var debiteringsrapporterna utställda i fel namn. Efter påpekande i november förra året har nu rutinerna ändrats på byggnadskontoret.

Revisorerna har även granskat affärerna kring en sedan 1973 inhyrd lastmaskin. En inhyrning som skett utan att skriftligt avtal upprättats. Under nära tre års tid fick kommunen varje månad två fakturor på maskinen. Under två och ett halvt år debiterades kommunen hyra för nära 3 700 timmars användning av lastmaskinen. Revisorerna kan för sin del inte finna att maskinen använts mer än 1 100 timmar. Men man konstaterar också, att underlaget för kontroll av uppgiftslämnande förstörts.

Slutligen har revisorerna funnit att anställda i stor utsträckning tagit ut bensin privat på kommunens kreditkort. Räkningar på bensen har sedan skickats ut från byggnadskontoret till de anställda. Ett förfarande som vållat förvaltningen mycket merarbete utan ersättning. Nu är dessa privatköp förbjudna.

I sin sammanfattning säger revisorerna "att den interna kontrollen lämnat mycket övrigt att önska. Undanröjandet av underlag, respektive sådant som saknats vid vår granskning, föranleder en allvarlig erinran om vikten och nödvändigheten att bevara allt sådant underlag, som är erforderligt för att mer kontroll och granskning skall kunna ske."

ÅFF 64 satsar på fjärde seriesegern

Tre år i rad har de omkring 20 pojkarna i ÅFF 64 spelat hemseriesegern i sin grupp i Correns och Kentys pojkliggsfotboll. Men den som tror att de är mätta och belåtna på ära och berömmelse tar miste. Satsningen för årets serie är minst lika intensiv som tidigare.

Efter ett par veckors uppehåll kring årsskiftet har man satt i gång medträningen. Två gånger i veckan, minst, under befäl av nye tränaren Tommy Johansson.

Under sistlidna veckoslutet reste pojkarna till ett träningsläger på Öland. För initiativet och en stor del av omkostnaderna stod i år liksom vid två tidigare tillfällen den speciella föräldragrupp som stöder pojkarna i ÅFF 64.

Föräldragruppen fungerar nu för tredje året, säger Inge Johansson, som tillsammans med Åke Kant svarat för uppläggnings av träningslägret. Träningslägret anordnas som uppmuntran för förra årets fina insatser. Redan nu vet pojkarna vad som väntar nästa år om allt fungerar som det ska.

Förutom en rad träningspass spelade ÅFF 64 också två vänskapsmatcher. Mot Färjestaden gick det bra med en 5-0-seger. Kalmar FF gav bättre motstånd och var ofina nog att klå östgötarna med 2-0.

ÅTVIDABERG

Trafikförsörjningen. Kommunstyrelsen har beslutat godkänna avtal med SJ om kollektivtrafik med buss på linjerna Åtvidaberg—Valdemarsvik, Åtvidaberg—Björnsäter—Linköping och Åtvidaberg—Björnsäter—Värna. Avtalen är ettåriga och innebär att kommunen åtar sig att ersätta underskotten på linjerna med tillsammans maximalt ca 200 000 kr.

Avstår från förköpsrätten. Kommunstyrelsen har beslutat avstå från kommunens förköpsrätt till fastigheten Bråstorp 1:5 i Gärdserum. Köpeskillingen för den 782 kvm stora tomten uppgick till 130 000 kr. Vidare avstår man från köp av Berg Norrgård 1:105. Där uppgår köpeskillingen till 5 000 kr och tomtarealen till 2 860 kvm.

Nix till studentkåren. Uppsala studentkår har lagom till jubileumsfirandet av Uppsala universitet beslutat utge en nationshusmonografisamling. Projektet är kostnadsberäknat till 135 000 kr. Studentkåren ville att Åtvidabergs kommun skulle bidra med 5 000 kr. Men det ville inte kommunstyrelsen.

Björnsäter Folkets hus. Byggnadsföreningen Fram som äger Björnsäter Folkets hus har hos kommunen begärt bidrag med 25 000 kr för inre renovering och täckande av underskott för förra året. Underskottet uppgick till närmare 1 400 kr. Anledningen till att man vill snygga upp lokalerna är att föreningen firar 40-årsjubileum senare i år och då vill kunna visa upp ett attraktivare Folkets hus. Kommunstyrelsen har tillstyrkt.

Edbergafältet. Kommunstyrelsen har gett fritidsnämnden sitt bifall att utnyttja ett konto med 21 100 kr för projektering och kostnadsberäkning av grönytor på Edbergafältet. Kommunstyrelsens planeringsutskott har tidigare begärt att fritidsnämnden skall utarbeta en provisorisk lösning för Edbergafältet.

ÅFF i Villans Annex. Kommunstyrelsen har nu godkänt ett förslag till kontrakt med ÅFF:s aktivitetkommitté beträffande förhyrning av annexet vid Villan. Kontraktet gäller på ett år och hyran för den tiden är 10 000 kr. Enligt kontraktet får hyresgästen inte utföra någon anläggning på tomten i stil med minigolfbana. Inte heller skall området användas som badplats och bilar får inte parkeras på gården.

Myrar inventeras. Länsstyrelsen har tagit initiativ till en inventering av de större myrarna i länet. Därefter ska myrarna inordnas i skyddsklasser. I Åtvidabergs kommun finns uppskattningsvis ett dussin myrar som är större än tio hektar. Kommunstyrelsen har gett Olof Söderbäck i uppdrag att utföra inventeringen för Åtvidabergs del.

Överskott för Åtvids församling

Räkenskapsammandraget för Åtvids församling för 1976 visar på att församlingen fick ett överskott på 28 600 kr. Detta i en budget på ca 1 milj kr. Huvudanledningen till överskottet är att ersättningen för gravskötsel uppgick till 65 000 kr i stället för budgeterade 35 000 kr.

Balansräkningen visar på en omslutning på närmare 1,6 milj kr. Anläggningstillgångarna uppgår till 1,2 milj.

Torrt i markerna. Den senaste tidens värme och sol har medfört en snabb upptorkning i skog och mark. Det fick brandkåren i Åtvid känna på måndagskvällen då det började brinna på ett kalhygge öster om Mormorsgruvan. Omkring 12 000 kvm föryngringsyta eldhärjades. Släckningsarbetet blev stundtals besvärligt i blåst och lättantänd mark. Orsaken till branden är okänd.

Markköp i Björnsäter. Kommunstyrelsen har tillstyrkt att kommunen enligt förslag till avtal köper 3 200 kvm av fastigheten Tegelsäter 1:1. På tomten skall uppföras ett avloppsreningsverk för Björnsäterns samhälle. Köpeskillingen uppgår till 8 000 kr.

Alléskolans tillbyggnad. Kommunstyrelsen föreslår att 300 000 kr anslås till projektering av om- och tillbyggnaden vid Alléskolan. Samtidigt föreslås att centrala byggnadskommittén får i uppdrag att projektera och genomföra hela företaget. Hela den planerade om- och tillbyggnaden är kostnadsberäknad till 5,8 milj varav 3,8 milj inom perioden 1977—79. Redan i år skall man börja uppförandet av en ny byggnad med fem klassrum och en läkarmottagning.

Tomtförsäljningar. Kommunstyrelsen har beslutat sälja följande tomter som alla ligger i Fiskarhagen och vardra kostar 32 100 kr: Leif Marklund, Mellanspetten 12, Bengt Gunnarsson, Spillkråkan 2, Yngve Svahn, Mellanspetten 7, Anders Henriksson och Solveig Johansson, Mellanspetten 10, och Rune Siggesjö, Spillkråkan 1.

Förturer i tomtkön. Kommunstyrelsen har behandlat några ärenden om förtur i den kommunala tomtkön. En delägare i en rörfirma beviljades återinplacering i tomtkön. Darenas AB fick gehör för önskemålet om förtur för en servicetekniker men avslag för en förman. En privatperson som inte svarat på förfrågan om han ville stå kvar i kön och därför strukits har beviljats inplacering på sin gamla plats. I det sista fallet gällde det således inte fråga om förtur.

Tomtköp. Kommunstyrelsen tillstyrker att kommunen köper en nära 600 kvm stor tomt vid Järnvägsgatan 4 för 25 000 kr.

ÅTVIDABERG

Barnvårdsnämndens sista årsberättelse

Åtvidabergs barnvårdsnämnds sista årsberättelse har nu lämnats. Nämnden har som bekant uppgått i centrala socialnämnden. I berättelsen konstateras bl a att antalet förebyggande åtgärder enligt barnvårdslagen minskade från 19 till 7. I gengäld ökade antalet yttranden utan åtgärd från 4 till 28. Nämnden har yttrat sig i fyra fall till åklagaren med tillstyrkan om åtalsunderlåtelse och beträffande fem adoptionsansökningar. Man har handlagt elva ärenden beträffande fylleri- eller alkoholpåverkan.

Vid slutet av 1976 fanns i Åtvidaberg 35 fosterbarn under nämndens tillsyn. Nämnden godkände under året 19 fosterhem och 49 sommarhem. Under 1976 utbetalades i s k bidragsförskott 754 000 kr för 267 barn.

Efterfrågan på plats för barn till förvärvsarbete eller studerande föräldrar har helt kunnat tillgodoses i Åtvid, antingen genom plats i förskola/fritidshem eller i familjedaghem. I deltidsförskolor i Åtvid har man kunnat ta emot ca 150 barn. I genomsnitt var 150 barn inskrivna i familjedaghemsvksamheten. Både i Ålundagården och Eksättersgården har samtliga platser varit belagda.

Trivselklubben Vi reser har haft en utflyktsresa till blomstergården i Eringsboda. Ett 50-tal medlemmar med Robert och Greta Ekström som ledare deltog i resan, som gick via Kalmar till Eringsboda i Blekinge. På hemresan passade man på att göra en tripp över Ölandsbron. För den musikaliska underhållningen på gården svarade Barbro och Gösta Grip på dragspel, respektive gitarr.

Försvunnen tjur. Sedan en vecka saknas en baroniägd tjur i en hage vid Stensätter. Den fjorton månader gamla tjuren är värderad till 5 000 kr. Om han i våryster glädje hoppat över stängslet eller om han blivit stulen är fortfarande okänt. Skulle dock någon ha sett en tjur på vift bör kontakt tas med polisen i Åtvid.

Vårdkostnaderna högst på Hannäsgården

Räknat efter nettokostnaden per vård dag och plats är Hannäsgården det dyraste ålderdomshemmet i Åtvidaberg. Där uppgår vårdkostnaden till nära 134 kr per dag och plats. Det kan jämföras med 69 kr på Östergården, 82 kr på Ekgården, 71 kr i Grebo och 73 kr i Gärdserum.

Det framgår av den gamla socialnämndens sista årsberättelse. Där framgår vidare att man förra året fortsatte minskningen av antalet platser i ålderdomshemmen för att därigenom genomföra en standardhöjning.

På något undantag när kan man alltså nu erbjuda alla pensionärer som önskar ett eget rum. Antalet platser minskades från 133 till 128. Bruttokostnaden för samtliga ålderdomshem uppgick 1976 till 5,9 milj.

Vid utgången av 1976 hade 389 personer tillstånd att åka med den kommunala färdtjänsten. Kostnaderna uppgick under året till 195 000 kr. Under samma tid kostade den subventionerade fotvården 14 000 kr. Förmånen utnyttjades av 476 personer.

Genom socialnämndens försorg har en omfattande sysselsättnings- och gymnastikverksamhet pågått.

Under 1976 minskade antalet personer som fick socialhjälp från 263 till 211. Kostnaderna minskade dock bara med drygt 3 000 till 155 000 kr. Det är övervägande ensamstående utan barn som fått socialhjälp.

Kostnaderna för hemhjälpssamheten uppgick till drygt 1,6 milj. Här tjänstgjorde 89 hemsamariter i 76 000 timmar och två barnvårdare i 1 700 timmar.

26/5

Damdagen i golf i Åtvidaberg lockade i år närmare 80 deltagare. Här ses tre deltagare. Ingebritt Olsson, Katrineholm, som vann C-klassen, segern i B-klassen Anna-Märta Egelius, Finspång, och tvåan i A-klassen Bian Rödin, Motala

Finspångsdam bäst

Damsektionen i Åtvidabergs golfklubb anordnade på tisdagen sin årliga damdag på golfbanan i Åtvidaberg. Ett 80-tal spelare från Östergötland, Södermanland och Småland deltog i tävlingen som gick som poänghöge över 18 hål. Bäst av alla var Anna-Märta Egelius, Finspång, som i ren utklassningsstil segrade i den stora B-klassen.

A-klassen hemfördes av Gerd Larsson, Västervik, medan Ingebritt Olsson, Katrineholm, gick säkrast i C-klassen.

Resultat: Klass A: 1) Gerd Larsson, Västervik, 35; 2) Bian Rödins, Motala, 34; 3) Birgitta Svenlöf, Linköping, 33; 4) Catrin Peterzen, Linköping, 32; 5) Olga Lönnberg, Linköping, 31; 6) Lizzie Johansson, Åtvidaberg, 31; 7) Märta Hamilton, Åtvidaberg, 31.

Klass B: 1) Anna-Märta Egelius, Finspång, 41; 2) Britta Rem-

röd, Katrineholm, 35; 3) Marianne Rapp, Åtvidaberg, 34; 4) Margit Andersson, Åtvidaberg, 33; 5) Lillian Rydberg, Åtvidaberg, 32; 6) Margareta Hallert, Linköping, 32; 7) Britta Walberg, Linköping, 31.

Klass C: 1) Ingebritt Olsson, Katrineholm, 33; 2) Mariana Larsson, Katrineholm, 32; 3) Hillevi Byström, Linköping, 28; 4) Göta Svensson, Västervik, 28; 5) Britta Svensson, Linköping, 28; 6) Britta Strand, Linköping, 27; 7) Carin Orrenius, Motala, 27.

ÅTVIDABERG

Kds bästa partiet i Fullmäktige-cyklingen

— Det tar sig, sa Åtvidskorpens ordförande Ulf Hallberg, när han på tisdagskvällen räknade in hur många av de förtroendevalda som deltagit i årets upplaga av Fullmäktige-cyklingen. Det tar sig, men är ändå inte bra.

När den sista tvåhjulningen kommit i mål visade det sig att tillhoppa 27 fullmäktigeledamöter hörsammat fullmäktigeordföranden Göte Edlunds uppmaning att cykla den stipulerade milen. Förra året utgjordes den tappra skaran av bara 19 ledamöter. I den här takten får man inte fullt lag förrän 1980.

Om man tittar på partifördelningen finner man att kds ställt upp hundraprocentigt. Båda ledamöterna deltog. Från centrens sida deltog sju av tio, från folkpartiet två av tre och från socialdemokraterna 15 av 25. Klart sämst på att cykla var moderaterna, som bara hade en av fem med.

Fullmäktige-cyklingen ägde rum dels i Åtvidaberg, dels i Kvarnvik. Förutom de förtroendevalda deltog 294 "vanliga" cykelmotionärer. För Åtvids vidkommande innebär den dåliga avslutningen bland fullmäktigeledamöterna att man redan nu är slagen med hästlängder i kampen om de många cyklar som delas ut i de bästa kommunerna. Men som sagt var, det tar sig.

Cirkus Warszawa. För femte året i följd turnerar den polska cirkusen Warszawa i Sverige. Sammanlagt skall de omkring 120 statstjänstemännen besöka 90 platser. I nästa vecka kommer man till Åtvidaberg, som blir den enda platsen i Östergötland på den här sidan midsommar. Warszawa kommer med ett tält, som rymmer 3 000 personer. Får man tro den kringresande PR-mannen så blir föreställningen väl så bra, som någon av de tidigare bejublade. Han talar sig också varm för akrobatparet Hutniks, som direkt efter Sverigeturnéen är engagerade i Amerika.

Erbjudande i Falerum. Kommunstyrelsen har beslutat erbjuda Stig Hulthenius att av kommunen få köpa del av fastigheten Tingetorp 14:3 i Falerum för 160 000 kr. Som villkor anges att Stig Hulthenius själv betalar anläggningsavgift för vatten och avlopp och även bekostar inköp och installation av spis och kylskåp.

SALF:s avdelning 17 i Åtvidaberg hade på onsdagen ett välbesökt möte på Bruksmässen. Flera skrivelser och cirkulär behandlades. Arne Ullbro lämnade en rapport från en avtalskonferens i Linköping och från representantskapets sammanträde i Stockholm redogjorde Harry Lunkvist. Till arbetsutskottet under sommaren utsågs ordförande Arne Ullbro, sekreterare Ingvar Arwskog och kassören Åke Andersson.

Fritidsnämndens årsberättelse

Under 1976 beviljade fritidsnämnden olika föreningar i kommunen bidrag med närmare 83 000 kr. 21 föreningar fick 10 102 kr i ledarutbildningsbidrag; 16 fick 12 260 kr i lägerbidrag, 24 fick 34 900 i utrustningsbidrag, 14 fick 10 620 kr i yngregruppsbidrag, 10 fick 11 864 kr i speciella bidrag och 10 föreningar fick dela på 3 020 kr för deltagande i sportlovsarrangemang.

Det framgår av fritidsnämndens årsberättelse. Där framgår vidare att närmare 400 barn deltog i förra årets simskolor. Av de 226 nybörjarna lärde sig 132 att simma. Vidare deltog 300 barn i badresorna till Örn och Domarvik.

För Kopparvallens del konstateras att där spelades förra året 116 matcher varav 41 på A-plan.

Fritidsgården hade förra året drygt 360 medlemmar och antalet besök uppgick till 16 030. Kvällstid hade gården i snitt 100 besökare. Förutom danser, konserter och underhållning har man erbjudit ungdomen en rad kurser eller andra aktiviteter som idrott, friluftsliv och fotografering.

SKS-avslutning i Grebo—Värna

Grebo församlingsgård var på onsdagskvällen fylld till sista plats när SKS hade avslutning på sin cirkelverksamhet i Grebo och Värna. Studieinstruktör Margaretha Kindesjö informerade om verksamheten. Sammanlagt har man räknat in över 100 deltagare i de tolv cirklarna.

I Grebo har man ordnat kurser i vävning, spånad, porslinsmålning, körsång, Den nya gudstjänstordningen och Världens värsta problem. I Värna två kurser i växtfärgning. Cirklarna i konstantverk har SKS anordnat i samarbete med Grebo—Värna hushållsnämnd.

I församlingsgården kunde de intresserade studera resultatet av fliten i konstantverkscirklarna. Grebo ungdomskör sjöng under ledning av kantor Rolf Gordon och till pianoackompanjering spelade Amelie Roseberg på flöjt. Efter kaffesamkväm och en film avslutades evenemanget med en betraktelse av komminister Thord Thordson.

Närmare 600 barn i förskolan och på lågstadiet fick på torsdagen vara med om två teaterpjäser i Alléskolan. För programmet svarade Maria Mucchiano-Johansson och de två grupper med elever som haft teater som fritt valt arbete i skolan. De omkring femton ungdomarna bjöd sin unga publik på Askungen och Mästerdetektiven Blomkvist, allt under livliga applåder, kommentarer och hurrarop från det nöjda auditoriet.